

“Entered as second-class matter Sept. 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.”

Tel. So. Boston 620

“Published and distributed under permit (No. 543) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Bursleson, Postmaster General.”

PRENUMERATOS KAINA:

Tris kartus savaitėje ... \$3.00

Bostone ir apilinkėje ... 4.00

Užrubėžje metams ... 4.25

“DARBININKAS,”

242 Broadway, So. Boston, Mass.

ŠIS NUMERIS 5 CENTAI.

“Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.”

VOL. IV, No. 103 (583).

SUBATA, RUGSEJO 6 D., 1919.

Išdėjo Lietuvos Reikalus. Pinigai jau Gauti.

LIETUVOS REIKALAS
SENATE.

Rugpjūčio 29 d. Senato užrubežinių dalykų Komisija išklauė Lietuvos reikalą. Išdėstyta visapusiškai dabartinis Lietuvos padėjimas; valstybės susiorganizavimas; Lietuvos kariuomenė ir jos pasekmingas žygiavimas prieš bolševikus. Perstatyta santikiai seniaus ir dabar su rusais, lenkais ir vokiečiais.

Nurodyta visos priežastys kodėl Lietuva negali ir neprivalo būti jungiama su Rusija, Lenkija ar bent kita kokio valstija. Išdėstyta lenkų šunybės ir jų lauzymas Taikos Konferencijos nustatytos taisyklės ir jų besiveržimas į Lietuvą prieš žmoniškumo teises ir prieš tarptautinius santykius. Išdėstyta lietuvių atsinešimą link vokiečių ir pabrėžta kad lietuviai tesutinka vien tik kaimyniškų valstijų santykius su vokiečiais palaikyti.

Išdėčius kaip Lietuva nežūrint visų karo išnaikinimų įstengė susiorganizuoti į nepriklausomą valstybę ir pataikė apsiginti nuo priešų užpuolimo, nurodyta kad Lietuvos valstybė įstengs išsilaikyti, ir todėl prašyta kad Suvienytos Valstijos pripažintų Lietuvos Respubliką kaip nepriklausomą valstybę.

Šiomis dienomis gauta kablegrama iš Paryžiaus nuo Lietuvos Delegacijos, kurioje dėkuoja už prisiūstus pinigus. Praneša, kad nuo Tautinės Tarybos iš New Yorko gavo 62,400 frankų, o nuo Amerikos Lietuvių Tarybos per Tautos Fondą gavo 296,200 frankų. Tie pinigai nusiųsti dėl parūpinimo reikmenų Lietuvos kariuomenei.

Taipgi gauta kablegrama iš Kauno nuo viršiausio Lietuvos pašto užveizdps. Jisai prisiūmė Egzekutyviui Komitetui pilniausį įgaliojimą rūpintis Lietuvos pašto reikalais Amerikoje. Čia reikia pažymėti, kad Egzekutyvis Komitetas jau išsiūpino leidimą ir padarė reikalingas sutartis siuntimui laišku į Lietuvą ir iš Lietuvos Amerikon. Apie tą truputį ankščiau buvo pranešta ir jau šimtai tūkstančių laišku siunčiama į Lietuvą. Šiuo tarpu daroma pertrakeijos kas link siuntimo pakelių ir pinigų Lietuvon. Dabar gavus nuo Lietuvos pašto viršininko įgaliojimą, Egzekutyvis Ko-

mitetas tikisi ir šiuose reikaluose greitu laiku padaryti reikalingas sutartis.

Egz. Komit. Inf. Biuras.

VOKIEČIAI NEINA IŠ LATVIJOS.

Taikos konferencijon Paryžiuje atėjo pranešimų, jog Vokietijos kariuomenė iš Latvijos ir Estonijos neišėina. Gen. von Der Goltz tiems kareiviams pataria sakytis esą Latvijos piliečiais ir imtis žemių. Tasai generolas, būk sudaręs naują draugiją, kurios tikslu bus palaikyti vokiečių interką Pabaltikoj.

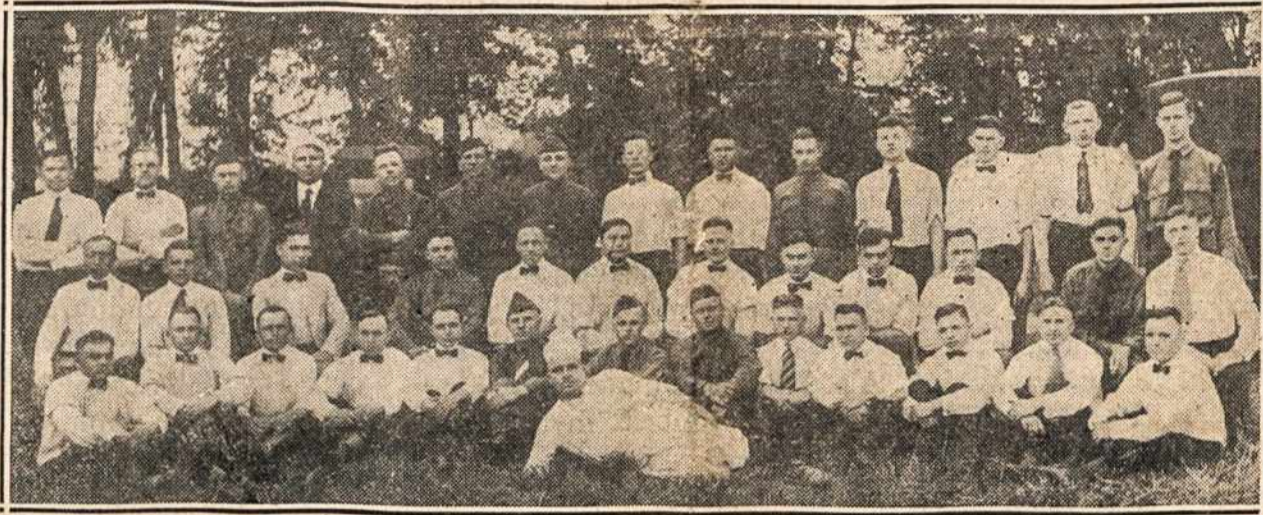
PRAŠO TAIKOS.

Bernas. — Rusijos bolševikų jėgos tapo lietuvių apsiaustos ir bolševikai prieš tarptautinius santykius. Išdėstyta lietuvių atsinešimą link vokiečių ir pabrėžta kad lietuviai tesutinka vien tik kaimyniškų valstijų santykius su vokiečiais palaikyti.

AMERIKONAI TALKON LIETUVAI.

Paryžius. — Kaip Lietuvos karinė misija paskelbė, tai Amerikos brigada, kuri buvo dalimi Lietuvos armijos, jau sudaryta. Amerikonų oficerių ir kareivių užtektinai atsišaukė, kad sudaryti štabą ir brigadą. Lietuvos valdžia veda derības su viena amerikoniška kompanija apie tų kareivių apdraudimą tokiu pat būdu, kaip Amerika buvo apdraudusi savo kareivius.

Amerikos Raudonasis Kryžius kablegrama prašė viršininkų Amerike leisti sudaryti medikalę vienutę tarnauti toj brigadoj.

HARTFORD'O LIETUVOS LIUOSYBĖS SARGAI, kurie aukavo \$100.00 L. R. Kryžiui dėl susėlpmo Lietuvos kareivių. Pirmoje eilėje sėdi šio skyriaus kapitanas Vladas Vilkelis. Po jo dešinei — pirmas seržantas, P. Jankauskas, kairėje — L. Pleuga, smarkus kareivis.

DARBININKŲ JUDEJMO.

DARBININKŲ KONFERENCIJA.

Darbininkų ir pramoninkų konferencija, prez. Wilsono šaukiama, prasidės spalio 6 d. Darbo sekr. Wilson daro prirengimus tai konferencijai.

Konferencijoj delegatų bus šitiek: nuo Amerikos Darbo Federacijos 15, nuo fermerių organizacijų 3, nuo bankininkų 3, Sv. Valstijų Chamber of Commerce išrinkis 5, pramonės konferencijos komitetas 5, o prez. Wilson išrinkis 15 delegatų, kurie atstovaus vi suomenė.

KLINIKA DYKAI.

LYNN, MASS. — Lynn Hospital teikia daktarišką pagėbą neturtingiems dykai.

SŪTRAUKA REKONSTRUKCIJOS DARBO.

Kad užbėgti už akių galinčiam iškilti užrubežinių šalių pasipriešinimui, jei ajejinų žemių nuomavimo legislacija išleistų įstatymus, kad nepileisti prie tų ateivius rugp. 22 d. senatas priėmė Smoot'o pa-

taisa nuomavimo bilių, kad sveimtinaučiai su tulais apribavimais galėtų nuomoti valdišką žemes.

KARĖS DEPARTAMENTAS.

1. Sekretorius Baker neseniai kalbėdamas išsitarė, kad demobilizacija laike šios karės toli pralenkė tą darbą, kuris buvo vedamas laike Civilės karės arba laike karės su Ispanais.

2. Iš Chir. Generolo ofiso pranešama, kad Medicinos departamento pradėta veikti, kad armijos Nursių skyrius vėl susiorganizuotu noulatiniais pamatais ir rezervu nūrsėms visose stotyse duodama progos insirašyti į nuolatinis skyrius.

3. Pardavimo Direktorius praneša, kad artilerijos departamentas tarias parduoti visas likusias vatos pašukas, kurios randas tame departamente. Jų išviso esama apie 450,000 pundų pašukų šoviniams, 20,000 pundų pašukų matrasams ir 50,000 baltųjų pašukų.

Fed. Reservo Bordas. Gubernatorius W. P. G. Harding savo kalboje rugp. 22 d. sako, jis priešingas uždraudimui siuntinių Europon, “kadangi mes turime atgauti \$10,000,000 000 skolos, kurios atmokėjimas priklauso nuo Europos industrialio atgaivinimo, mes turime Europai pagelbėti, kitaip mes tos skolos neatgausime.

Emigracija. Pranešimas iš vinipego (Kanados) sakoma, kad kolonistai iš Sv. Valtijų nuolat eina į Vakarų Kanadą. Išveitų skaičius auga kas mėnuo pat pavasario.

ATIDĖJO STREIKĄ.

Karšapių darbininkai balsais 325,000 prieš 25,000 nutarė streikuoti. Bet streikas tapo atidėtas delto, kad žiūrės kas išeis iš valdžios pažadėjimo nupiginti pragyvenimą.

MAINIERIAI STREIKUOS.

Kietųjų anglių unjos vadai paskelbė, jog mainieriai sustreikuos lapkričio 1 d. š. m. jei algos nebus pakeltos ir darbo valandos sutrumpintos.

DAUGIAU ARMIJOS MAISTO ANT PARDAVIMO.

Sv. Valstijų karės departamentas paskyrė pardavimui 2500 tonų įvairios mėsos, kuri randasi Chicagos ir New York ledaunėse.

PYKSTA ANT AMERIKOS.

Rumunija pyksta ant Amerikos delegatų taikos konferencijoj. Mat Amerikos delegatai reikalauja, kad Dobrudžų provincijai, kur mažai rumunų tėra būtų atiduota Bulgarijai. Tai rumunai sako, kad žmonijos istorijoj dar nebuvo tokio atsitikimo, kad pergalėtojas duotų žemės pergalėtam.

NORI TAIKOS SU ESTONIAIS.

Petrogrado Sovietas vienu balsu užgryė sumanymą pasiūlyti taiką Estonijai. Tą daro delto, kad estonai smarkiai supliekė bolševikus palei Finlandijos užlajos pakrantes ir bolševikai neatsilaiko.

SUAREŠTAVO IR NUBAUDĖ.

New Yorke suareštuota 31 ir nubausta po \$50 už lauzymą karinės prohibicijos. Jei antru kartu prasikals, tai bus uždaryti kalėjiman. SUDEGĖ SENELIS. Jamestown, N. Y. — John Peterson, 80 metų amžiaus senelis, naktį pajutęs kad namai dega, sukėlė visus ir prigelbėjo ištrukti iš gaisro, bet pats sudegė.

LENKAI BASI.

Visoje Lenkijoje noroms nenoroms inėjo modon basiems vaikščioti. Spėjama, kad daug maž kas pentkas žmogus turi pančiakas ir čeverkykus, išskiriant šiures. Basų moterių ne vien mažuose miesteliuose, bet ir Varšavoje pilna.

Į Finlandiją atvyko Anglijos admirolas Covan. Spėjama, jog jo atvykimas yra surištas su plenuojamu užpuolimu ant Petrogrado.

Kolčakas išleido karštą atšaukimą, kuriame kviečia visus galinčius nešti ginklą stoti armijon, nes Rusijos likimas esąs ant prapulties kranto.

Bolševikų bevėlis telegramas praneša, jog Kolčakas iš Omsko persikėlė į Irkucką.

Petrograde Trocki Sovietui apreiškė, jog reikia drąsiai ginti Petrogradą. Pagrmojo Finlandijai, sakydamas, kad darys ant jos užpuolimą, jei nesiliaus veikus prieš Rusiją.

Žinios iš Rymo.

Į LIETUVĄ.

Roma, 17 Rugpjūčio. Šiandien vakare iškeliavo į Paryžių, grįžtant Lietuvon gerb. kun. Tamas Žilinskis, išbuves Romoje tris mėnesius suviršum.

Prisijėjo jam čionai taip ilgai laukti leidimo pranešimų valdžios įvažiuoti į Franciją. Tuli, esantieji čionai Lietuvos “lenkai” bandė partarti kun. Tamui gauti iš čionyškųjų lenkų ambasados lenkiškąjį pasportą ir su juom grįžti Lietuvon. Tą galima buvo lengvai padaryti, juo labiau, kad kun. Žilinskis yra “koroniasz” kaipo gimęs Suvalkų gubernijoje, tik dėja, jisai nenorėjo risti su lenkais, ir negalėjo užsitikėti jais, po jų pridirbtųjų lietuviams šunybių Vilniuje, kad kelionėje per Varšavą jie nebūtų pridirbę keblumų, kunigui lietuviui, juo labiau Žilinskui, ką anais laikais išdriso išmesti lenkiškąjį parašą “Dajeie czeše panu” iš vartų Vilkaiviškio bažnyčios šventoriaus, už ką lenkų taip dūktą, kad jų laikraščiai net eilėmis šmeižė drąsų lietuvi.

Kun. K. Prapuolenis.

1-o Kad paminėtas “Drauge” (No. 152, — 1919 m. Kunigas A. Viskontas jokios delegacijos iš niekur neturėjo ir

2-o Kad J. M. Kun. Justinas Staugaitis sakėsi patisai plačiau išaiškinti klausimą kas link delegacijos grafo Alfredo Tiškevičiaus.

Po audijencijos pas Šv. Tėvą, tą pačią dieną, mūsų delegatai iškeliavo į Paryžių.

Kun. K. Prapuolenis. Romoje, 18 Liepos, 1919 m.

WILSON PRABILO.

Ketverge rugsėjo 4 d. prez. Wilson kalbėjo Columbus, O. ir Indianapolis, Ind. Kalbėjo už priėmimą taikos sutarties. Sakė, kad tos sutarties priešinkai turi susiprasti arba nutilti.

NESIRASYŠ PO SUTARTIMI.

Rumunija ir Serbija atsisakinėja rašyti po taikos sutartimi su Austrija. Sutartyje reikalaujama užtikrinti mažumas tautų teises. Abi valstybės to nenori.

ULTIMATUMAS RUMUNIJAI.

Alijantų Taryba nutarė pasiūsti Rumunijai ultimatumą. Jei atsakys klausyti, tai diplomatiniai ryšiai bus pertraukti.

NEPASILIKS SAU.

Sv. Valstijų valdžia nepasileiks sau nei vieno vokiško laivo. Kai Amerika stoji karėn, tai sukonfiskavo 13 didžiausių internotų Vokietijos laivų. Dabar tie laivai bus sugrąžinti tarpalijantinei laivų komisijai.

BOLŠEVIKŲ ŽIAURUMAI.

Iš Konstantinopolio pranešama apie didelius žiaurumus bolševikų papildytus pietinėj Rusijoje. Bolševikai prieš apšleibant Jekaterinoslavą nugalabijo 1,000 su viršum žmonių. Apie tai pasakoja Dr. Robin. Jis matė, kaip nežmoniškai bolševikai kirve pentėmis skaldė žmonių galvas ir kaip kitais būdais žudė žmones. Daug žmonių rasta su aplaužytomis kjomomis, šonkauliais ir rankomis.

L. D. S. Naujosios Anglijos Apskričio Išvažiavimo Komisijos

SUSIRINKIMAS

bus rugsėjo 7 d. 1 val. po pietų Šs. Petro Bažnytinėje saleje, So. Boston, Mass. Visi komisijos nariai Lawrence'o ir Hudsono būtinai pribūkite.

Z. Klapatauskas, Komisijos Sekr.

James M. Keyes Advokatas

350 Broadway, So. Boston, Mass

TEL. SO. BOSTON 212 OR SO. BOSTON 600.

JEIGU VIENAS UZIMTAS SAUK KITA.

Zinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas Henry J. Schnitzer State Bank

Pavelijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoja

Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:

Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street, New York, N. Y.

NURODYMAI.

KAIP ADRESUOTI LAISKUS Į LIETUVĄ.

Lietuvių Darbininkų Sąjungos pasiūstos knygos iš "Darbininko" Knygyno jau turi būti Lietuvoje, Kaune.

Visus laiškus ir siuntinius adresuokite pavyzdžiui šiaip:

LITHUANIA

From B. Sūrius,
57 Main St.,
Chelsea, Mass.
U. S. A.

Antanas Ribikas,
Kerdujų kaimo,
Rozalino paštas,
Panevėžio apskritis,

"DARBININKAS" SIUNČIAMAS LIETUVON.

Kaip maistas ir drabužiai reikalingi Lietuvos žmonėms, taip lygiai reikalingi laikraščiai ir knygos.

"Darbininkas" turi būti pirmutinis pasiuntė į Lietuvą didžiausią skrynią knygų ir laikraščių vertės \$300.00. Ta skrynia knygų gal jau pasiekė Lietuvos suvargusių žmonių. Mes taipgi sudarėme antrą didesnę skrynią ir siunčiame draug su kitomis prekėmis į Lietuvą.

Tamistos suprantate, kad pavienis žmogus arba, kad ir toki įstaiga kaip "Darbininkas" negali imtis ant savęs ir pristatyti į Lietuvą užtektinai knygų ir laikraščių. Juk ir taip Lietuvių Darbininkų Sąjunga arba "Darbininkas" išsiųsdamas 2 skryni knygų padarė auką Lietuvai apie \$800.00.

Čia reikia, kad kiekvienas Amerikos lietuvis ir lietuvaite suprastų priedermę ir reikalą ir prisidėtų aukodamas knygų arba pinigais padengimui lėšų.

Jau visi žino, kad laiškus, laikraščius ir knygas galima siųsti į Lietuvą.

Kaip mes ištroškę žinių iš Lietuvos, taip-pat Lietuvos broliai ir sesutės ištroškę laukia žinių iš Amerikos.

Mes amerikiečiai esame pavalgę ir apsidengę, o vis dėlto negaudami žinių iš tėvynės lig ką praradę vaikščojame nuliūdę ir niekas nemėla.

Tas pats ir su Lietuvos žmonėmis. Tai-gi siųskite kodaugiausia žinių į Lietuvą. Daugiausia žinių apie Amerikos lietuvių gyvenimą paduoda laikraštis "Darbininkas."

Laikraštis "Darbininkas" jau eina į Lietuvą ir kainuoja metams \$4.25. Ta kaina tik iki Naujų Metų. Nuo sausio 1 d. 1920 prenumeratos kaina bus \$4.75 metams. Nelauk, nei vienos dienos ilgiaus, bet užrašyk vienintėlį darbininkų laikraštį "Darbininką" — tuojaus.

Jūsų tėveliai, broliai, sesers ir giminės bus labai dėkingi, nes laikraštis "Darbininkas" bus suraminimu varge ir rūpestyje.

Čia paduodame, kaip dabar tvarkoma Lietuvos paštas. Lietuvoje jau daugiau gubernijų arba rėdybų nėra. Yra tik tiri apskrictiai, kurie kiekvienas sudaro administratyvę provincijinę vienutę ir tiesioginiai priklauso nuo centralės valdžios, kurios sėdynė yra Vilniuje (dabar laikinai Kaune).

Tie apskrictiai nesupuola su prieš karę buvusiais pavietais. Pavyzdin: Kalvarijos apskrictio visai nėra, buvusis Kalvarijos pavietas išskirstytas tarp Mariampolės, Vilkaviškio, Seinų ir Alytaus pavieto. Vėl buvusioje Kauno rėdyboje sudaryta keletas visai naujų apskrictių, Naumiesčio pavietas užvardintas Šakių apskrictiu ir tt. Kokios sienos dabartinių apskrictių, mes žemiau ištisai paskelbsime įstatymą išleistą Lietuvos valdžios 1 liepos, 1919 metų. Tas įstatymas šitaip skamba:

APSKRICIŲ SIENŲ IR JŲ CENTRŲ ĮSTATYMAS.

I.

Apskrictių centrai.

Apskrictių, kaip administratyvių vienetų, centrai nustatomi toki: Suvalkai, Seinai, Vilkaviškis, Šakiai, Marijampolė, Kaunas, Alytus, Trakai, Kedainiai, Raseiniai, Tauragė, Kretinga, Telšiai, Mažeikiai, Šiauliai, Pasvalys, Panevėžys, Ukmergė, Utena, Rokiškis, Ežerėnai, N. Švenčionys, Ašmena, Lyda, Gardinas, Sokolka, Baltstogė, Bielskas, Valkaviškis ir Belovėža.

II.

Apskrictių sienos.

1. Suvalkų apskritis palieka buvusio vokiečių Suvalkų kreiso sienose, išskiriant Punsko valsčių, kuris priskiriamas prie Vilkaviškio apskrities.

2. Seinų apskritis įeina dabartiniai: Seinų, Lazdijų, Šventėzerio, Vėisiejų, Leipalingio, Kapčiamiesčio, Kačiūnų, Beržininkų, Gibų, Krasnopolio, Punsko, Budviečio ir Rudaminos valsčiai.

3. Vilkaviškio apskritis įeina dabartiniai Vilkaviškio, Paežerių, Gižų, Keturalakių, Bartininkų, Lankeliškių, Gražiškių, Vižainio, Vištyčio, Pajevonio, Alvito, Kybartų, Virbalio, Žaliosios ir Pilviškio valsčiai.

4. Šakių apskritis: Barzdų, Žvirgzdaičių, Naumiesčio, Bublelių, Sintautų, Slavikų, Kidulių, Gelgaudiškio, Šakių, Lukšių, Plokščių, Ilguvos, Paežerio, Lekeči ir Jankų.

5. Mariampolės apskritis: Višakio-Rudos, Veiverių, Kilebiškių, Ašmintos, Prienu, Balbieriškio, Gudelių II,

Mikališkio, Gudelių I, Kvietišio, Antanavo, Šunskų, Sasnavos, Jevaravo, Padovinio, Liudvinavo, Janavos, Kalvarijos, Liubavo, Raudenio, Krosnos ir Mariampolės.

6. Alytaus apskritis: Simno, Kriokalaukio, Ūdrijos, Antemunio, Alytaus, Metelių, Seirijų, Miraslavo, Liškavos, Nemajūnų, Jezno, Birštono, Nemunaičio, Purnios, Pivašiūnų, Alovės, Daugų, Varėnos, Rudnios, Marcinkonių, Perlojaus, Merkynės, Druskininkų ir Kobelių.

7. Trakų apskritis: Kruonio, Darsūniškio, Žiezmarų, Kaišėdorių, Gegužyno, Žaslių, Vievio, Landravo, Trakų, Kietaviškio, Sameliškio, Užugasčio, Aukštadvario, Onušės, Dūsmėnų, Valkininko ir Rudziškių.

8. Kauno apskritis: Rumšiškių, Turžėnų, Janavos, Vėndziologos, Babtų, Čekiškės, Veliuonos, Vilkijs, Zapyškio, Raudondvario, Garlevos ir Pakuonio valsčiai.

9. Kedainių apskritis įeina šie dabartiniai valsčiai: Kedainių, Josvainių, Krakių, Pašušvio, Grinkiškio, Baisiogalos, Gudžiūnų, Krakinavos, Surviliškio, Datnavos, Šėtos ir Žeimio.

10. Raseinių apskritis: Jurbarko, Skersnemunio, Šimkaičio, Girkalnio, Juodaičių, Betygalos, Šidlavos, Tiltavėnų, Kelmės, Lielų, Kražių, Nemakščių, Viduklės ir Raseinių.

11. Tauragės apskritis: Eržvilko, Skaudvilės, Uplynos, Kaltinėnų, Sartininų, Šilelio, Kviedarnos, Švieksnos, Naumiesčio, Vainutos, Pajurės, Pagramančio, Tauragės ir Batakių.

12. Telšių apskritis: Alsėdžių, Gadunavo, Triškių, Luokės, Užvinčio, Varnių, Tvėrų, Žarėnų, Rėtavo, Plungės ir Telšių.

13. Kretingos apskritis: Skuodo, Mosėdžio, Linkimų, Grušlaukio, Salantų, Platelių, Kartenos, Darbėnų, Palangos, Kretingos, Kulių, Gargždų, Vėviržėnų, Andrėjavo.

14. Mažeikių apskritis: Ylakių, Židikų, Sėdos, Mažeikių, Liackavos, Vieksnių, Papilės, Akmenės ir Klikuolių.

15. Šiaulių apskritis: Žagarės, Skaizgirio, Joniškio, Kriukių, Pašvitinio, Linkuvos, Pakruojaus, Lygumų, Meškučių, Gruzdžių, Šakynos, Kuršėnų, Šaukėnų, Padubisio, Pakapės, Šiaulėnų, Radviliškio, Stačiūnų ir Šiaulių.

16. Panevėžio apskritis: Šėduvos, Rozalimo, Smilgių, Naujamiesčio, Ramygalos, Raguvos, Panevėžio, Panėvos, Pušaloto, Stumbriškių, Subačiaus, Sudergių, Troškūnų, Andronišio, Viežintų ir Kupiškio.

17. Ukmergės apskritis: Kurklių, Kavarsko, Tautėnų, Traupio, Pagiriu, Siesikų, Panatėrių, Vėprių, Pabaisko, Liduokių, Balminkų, Želvos, Šėšuolių, Širvintų, Gelvanių ir Ukmergės.

18. Pasvalio apskritis: Žeimelio, Vaškų, Joniškėlio, Pasvalio, Daujėnų, Krinčio, Pabiržės, Biržų, Sosto, Papilio, Čipėnų ir Kvietkų.

19. Utenos apskritis: Anykščių, Debeikų, Vižonių, Užpalių, Daugailių, Utenos, Lielėnų, Pakalnės, Skemonių, Aluntos, Malėtų, Kuktiškio ir Tauragnų.

20. Rokiškio apskritis: Šimonių, Švedasų, Skapiškio, Pandėlio, Čėdasų, Aknystos, Rokiškio, Abelių, Panemunio, Alotų, Kamajų, Južintų, Kriaunų ir Sabato.

III.

Kitų apskrictių — Ežerėnų, Naujųjų Švenčionių, Vilniaus, Lydos, Ašmenos, ir buvusios Gardino gubernijos apskrictių sienos bus nustatytos vėliau, būtent, po okupacijos, kuomet bus galima, pradėti valsčių organizacija.

IV.

Pasienio kaimams ir valsčiams leidžiama reikalauti priskirti juos prie geidžiamos apskrities ar valsčiaus.

V.

Apskrictių ir valsčių galutinas sienas tvirtina Vidaus Reikalų Ministerija.

VI.

Šio įstatymo 1 turi būti įvykdytas iki 1-VII-19 m., o galutinas valsčių ir apskrictių sienų sutvarkymas turi būti pabaigtas iki 1-I, 1920 metų.

A. Smetona, Valstybės Prezidentas.

M. Sležėvičius, Ministeris Pirmininkas.

T. Petkevičius, Minist. Kab. Reikalų Vedėjas.

Kaunas,

Liepos 1 d., 1919 m.

Sulyg pačio šio įstatymo, jis jau dabar įvykdytas. Tiesa, padaryta provizija, kad pasieiniai valsčiai dar iki Naujų Metų gali reikalauti permainų, tai yra, gali reikalauti, kad būtų priskirti tan ar kitan apskritis.

Iš šio įstatymo mes dasižinome, kad iki šiol kaimai arba sodžiai pasilieka tose pat sienose, kaip buvo prieš karę. Taip-pat pasilieka tokios pat sienos ir valsčių (gminų ar vološčių). Gi gubernijos ir pavietai panaikinti, o jų vieton sudaryta 20 apskrictių, kaip administratyvių vienučių.

Amerikiečiai ypačiai turėtų gerai įsitėmyti šias naujų apskrictių sienas, nes tas jiems yra svarbu dėl sužinojimo, dėl rašymo laišku. Kad dabar rašyti laiška, reikia padėti vardą to, kas turi laiška gauti, paskui reikia parašyti kokiame kaime ir valsčiuje gyvena, o paskui padėti artimiausią pašto stotį ir kokiame apskrityje ji randasi.

Peržvelgdami tą įstatymą Lietuvos tvarkymo, turime pastebėti skirsnį 3, kuris parodo, kad tos vietos, kur dabar lenkai laiko nėra sutvarkytos.

NELIŪSKIE, SESYTE!..

Ginglianiškis.

Neliūskie, sesyte,
Neliūskie, brangioji.
Kasdien ašarėlių neliekie griaudžių,
Ne vienos juk tavo
Dalelė sunkioji:—
Kiek tai šiandien kenčia sesyčių jaunų!..

Sesyte mieloji
Paliaukie raudoti.
Suverkcie blakstienas, neliūsk per naktis.
Nors žūsta mūs broliai
Jauni, augaloti,
Vienok dar jų daugel mirtis užmigdys...

Norint gal ir tavo
Mielasis bernelis
Kur vien's tamsią naktį, beskaito žvaigždes
Arba kovoj' narsus
Kaujas, kaip erelis,
Vienok tavę, miela, ir žūdams minės.
Vienok neraudokie,
Neliūskie sesele,
Gėriaug augink gėles, pinkie vainikus;
Teauga žolynai,
Težydi gėlelės —
Tu jomis papuoši brolelių kapus...

Dui-cin-žan, Mandžiūrija.

"Lietuvos Vyčiams"

Kiekviena tauta ir organizacija turi savo himnų ir juos gieda kiekvienoje pramogėje. Lietuvos Vyčiai turi savo organizacijos himnų ir kiekvienas narys privalo jį mokėti, kad susirinkimuose, piknikuose, koncertuose galėtų jį giedoti.

Lietuvos Vyčių himnas yra vienas iš gražiausių himnų ir jį visi gali labai lengvai įsigyti. Jo kaina:

Keturems mišriems balsams25c.
Keturiems vyrų balsams25c.

Žodžius parašė KUN. M. GUSTAITIS.
Muziką A. ALEKSANDRAVIČIUS.

Chorai, L. Vyčių ir kitų organizacijų kuopos ir pavienės ypatos užsisakydamos bent po 25 kopijas, gaus nuolaidą.

Užsakymus ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

WORCESTERIO LIETUVIŲ

NEJUDINAMOS NUOSAVYBĖS IR
APDRAUDOS AGENTURA

Vedama VINCO VILKAUSKO

314 Main Street,

Ruimas 6

Telefonas Park 3890.

Turiu ant pardavimo daugybę gerų stūbų ir farmų, didelių ir mažų, brangių ir pigių, po visas dalis Worcesterio, pas mane galite pasirinkti kokią norite. Taipgi apraūdžių geriausia Amerikos kompanijose, namus rakandus, automobilus, gyvastį ir sveikata. Širdingai kviečiu visus Worcesterio lietuvius atsilankyti pas mane, o aš užtikrinu teisingą patarnavimą. Neužmirškite adresu:

Ofisas: 314 Main Str., Room 6

Gyvenimo vieta: 63 Seymour Str.

LIETUVIAI PAS LIETUVI!

ATYDA!

CENTRALIO BENDRO LIETUVIŲ BANKO PREZ.

JUOZAS KAVALIAUSKAS SAKO:

Kad atstatymas Lietuvos priguli nuo pačių lietuvių. Žmogus negali jausties laisvu, pakol patsai savo reikalų negalės atlikti. Svetimtaučiai sako, kad tik 25 nuosimtis lietuvių moka skaityti ir rašyti, o tie kurie moka skaityti ir rašyti mažai supranta arba nenori suprasti kaslink tautos reikalus. Tai jeigu Kiniečiai turi 3000 raidžių ir visi moka skaityti ir rašyti. Tai kodėl mes nemokam, turėdami tik 26 raides? Ar mes ne tokias smegenis turim. Taip, broliai ir sesutės, skruskime mes visi, kaip vienas už visus, o visi už vieną ir išmokime skaityti ir rašyti. Atminkime, kad MOKSLAS—ŠVIESA, o ne MOKSLAS—TAMSYBĖ.

Lai pamato pasaulis, kad mes neturėdami per 40 metų savo spaudos mokam skaityti ir rašyti kaip ir kiti mokyty tautų žmonės. Kad pagelbėjus jums visiems atsiekti tą brangiausį tikslą aš savo lėšomis atidarau mokyklas šiuose miestuose: Bostone, S. Bostone, Cambridge, Lynne, Brightone ir kitose Naujos Anglijos miestuose. Tad visi iki vienam reikalaukit aplikacijų ypatiskai ar per laiškus šiuo antraštu:

CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS,

32-34 Cross St.,

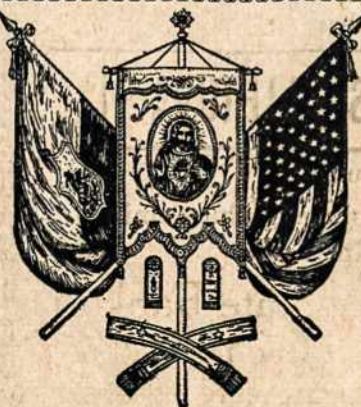
Boston, Mass.

AL. POZELLO CO.

(Buves T. ANDRUSZEWICZ Co.)

Dirbame karūnas, veliavas, šarapas, ženklelius ir kitokius Draugystės reikalingus dalykus. Reikale kreipkitės sekančiu antraštu:

1908 W. DIVISION ST.,
CHICAGO, ILL.

KLESŲ KOVA.

KLESŲ KOVA IR KAIP KAS Į JĄ ŽIŪRI.

Iki šiol mes svarstėme apie klesų kovą vadovaudamiesi taip sakant bendromis darbininkų pažiūromis, o dabar pagvildekime klesų kovą krikščionių demokratų ir socialistų pažiūrų skirtingumą.

Socialistų pažiūros.

Socialistai klesų kovos dalykuose teorijoje eina visi išvien visą savo veikimą klesų kovos principais pamatuoja, bet praktikoje taip nėra. Praktikoje taip vadinami socialistai mažumiečiai arba menševikai daugiau laikosi buržuazijos skverny negu klesų kovos principų delto apie juos ir nekalbėsime, lieka vien taip vadinamieji kairieji didžiūmiečiai arba bolševikai.

Bolševikai išties viską remia klesų kovos principais ir viską tai kovai aukuoja.

Bolševikų nuomone, jei iš kokių visuomeniško veikimo būtų ir didžiausia visuomenė nauda, bet jei toksai veikimas neapstrina bet švelnina klesų kovos vystymosi, tai toksai veikimas yra negeras pas bolševikus pirmoje eilėje stovi klesų kova, o antroje visuomenės labas ir visuomet jie klesų kovai aukuoja visuomenės ramybę ir gerbuvį kaipo tai: ar reikia streikuot ar nereikia, jie visuomet bruzda kad darbininkuose kelti ir auklėti nepasitenkinimą darbo sąlygomis ir tuomi būdu išaukti streiką — nors iš to streiko ir nepermatoma darbininkams nei mažiausio laimėjimo.

Apie jokiais sutartis, apie jokiais derybas ir nuolaidas bolševikai nenori nei girdėti, jiems bile kovot ir kovot. Jie veda klesų kovą ne iš reikalo, bet iš principo.

Krikščionys demokratai.

Krikščionys demokratai klesų kovą pripažįsta tikta kaipo kartais darbininkų buvio pagerinimo atsiekimui reikalingą priemonę ir del to ją toleruoja, bet ant jos visą savo veikimą taip kaip socialistai nemėria.

Krikščionys demokratai savo veikimo pamatan deda ne klesų kovą, bet klesų bendradarbiavimą ir visais būdais prie tokio bendradarbiavimo varosi. Tame tai ir yra patsai pamatinis ir didžiausias tarp socialistų ir krikščionių demokratų skirtingumas.

Socialistai viską aukuoja klesų kovos principui, o krikščionys demokratai klesų kovą naudoja vien tik kaipo tam tikru kovos įrankiu, bet jeigu tik mato, kad kokiame atvejuje daugiau galima visuomenė naudoti padaryt su kitomis klesomis nekovoiant bet bendradarbiaujant, tai visuomet augščiau stato klesų bendradarbiavimo principą, o klesų kovos principą antroje eilėje.

Krikščionys demokratai tikti, kad klesomis bendradarbiaujant išnyks klesų kovai pamatas delto kad bendrai dirbant greičiau galima išrast būdus viso blogo prašalinimui, negu vieni kitiems į keteras kimbant ir akis draskant, o tuo labiaus vieni kitų kraują liejant.

Abelna išvada tokia: Krikščionys demokratai savo veikimo pamatan deda klesų bendradarbiavimą ir solidariškumą o socialistai klesų kovą, tame yra visai skirtingumas tarpe socialistų ir krikščionių demokratų viso veikimo.

Socialistai viską aukuoja klesų kovai, o krikščionys demokratai net pačių klesų kovą nekarta paaukoja bendram visuomenės labui delto, kad jų pamatinis principas ne klesų kova, bet klesų bendradarbiavimas, o klesų kova tikta kaipo įrankis iškovojimui klesų bendradarbiavimo dirvoje sau teisingai priklausiančios ir tinkamos arba atsakančios vietos ir reikšmės.

IVAIRUMAI.

"STEBUKLINGAS" RADINYS.

(Tikras atsitikimas).

Kazys Magnus buvo darbūtas gaspadorius. Tik-ką apturėjęs apeleista ir apitušti Tilt-sodžių į savo globą, ne juokais pradėjo darbuotis ir, žiūrėk, po neilgam Tilt-sodžius patapo svarbioji judėjimo ir gyvumo vieta.

Dabar gerai buvo Tilt-sodžių buvoti, nes jo galva, Kazys Magnus, tai bent vyras kurs savo protu vadovauja ir teikia gyventojams palaimą.

Buta apie jo namus gerokas žemės plotas, tad reikia jį iš-taisyti ir apigražinti. Pasi-kvietęs talkon keletą vyrų, na ir pradėjo kasinėti, lyginti. Jis pats net neužsiliko kitų užu-pakalyje, bet pasiėmęs spatą ir jis dirbo prakaituodamas.

Pradėtas darbas pasekmin-gai varėsi.

Vieną gi dieną, Kazys Ma-gnus, bekasnėdamas žemę, už-tiko joje ką tokio nepaprasto, įdomaus, stebėtino.

—Stebuklas! — sušuko jis garsiai.

Ir jo pagelbininkai, žingei-dumo apimti, subėgo beveik visi ir pradėjo įdomauti stebė-tinu radimu.

Buta tai šaltinio, kurs iš po žemės ištrūko, išsiveržė ir krikštalinis jo vanduo pradė-jo srioventi upeliu.

—Pamėginti gerti, — patarė Kazys Magnus savo pagelbi-ninkams, kurie buvo sušilę nuo saulės kaitros.

—Puikus! Gardus! Stebė-tinai gaivinantis! — girdėjosi balsai.

Ir apėmė Kazį Magnų mintis, nuobodį mintis! Vienok, turin-ti didelę ir giliai reikšmę! Nuo-to gi laiko naktimis net nega-lėjo užmigti. Svajojo, ilgai protavo. Ir štai dasigavo sa-ves kankinimo pasekmių. Mat, tą savo radinį, jis sumanė pa-vadinti "Stebuklingas" Radin-ys. Ir tas labai jį linksmino ir visą nuramino. Nes ir prie-riesties buta tame. Tai-gi jo paties paklausykime:

—Matote, tas šaltinio van-duo yra tai stebėtinus, tiesiog "stebuklingas". Vieną sykį bu-vau dirksnių taip kankina-mas, kad negalėjau nei valgyti, nei miegoti. Atsigėriau tad to vandens ir, stebuklas! — pas-veikau. Kitiems ir-gi labai gelbsti ir atgaivina visą gyva-tą žmogui. Žinote ką? Mano nuomonė yra ta, kad pavesti tą šaltinio vandenį į stovyklą Šv. Antano ir, kad vanduo tek-tų iš jo kojos. Žmonės svei-kdami, sakytų, kad tai per ste-buklą jie išgijo. Tatai ir Tilt-sodžius pagarsėtų, kaip "ste-buklinga" vieta. Bet-gi kas svarbiausia, tai pirmiausia reiktų, kad ekspertai daktarai išegzaminavę — iškvote, pripažintų gydymo pasekmes. Tuomet galima bus užpate-ntuoti ir plačiau išgarsinti, o pa-sekmės, pasekmės bus stebė-tinai saldžios, malonios, tiesiog stebuklingos!...

Neužilgo Kazys Magnus bu-vo mieste ir nuvyko pas gerą pažįstamą, savo patarėją — Sutką Joną. Na, ir pasakė apie tą viską ir meldė, kad jam prigelbėtų savo svajones įvyk-dinti. Prie to gi užkvietė pas save į viešnavę.

Kelioms dienoms praslinkus, Sutkus Jonas su savo "Lize", — pumpmakabiliu nuvažiavo į Tilt-sodžių pas Kazį Magnų.

Ir kuomet išrodinėjo ir ap-sakė apie stebėtinus šaltinio vandens pasekmes, pripildė vi-są butelį vandeniu ir, suteikęs, meldė savo prieteliams, kad nuvežtų į miestą ir atiduotų ekspertams daktarams del iš-egzaminavimo.

Ilgai nevišėjęs Sutką Jonas iš Rusijos autokratų ir jų

sugrižo ir padavė butelį del ištyrimo d-ruvi Vybrui, kurs gan garsėjo gydymo pasekmė-mis.

Už kelių dienų Sutką Jonas sėdęs ir užtelefonavo pas d-rą Vybrui, klausians kokią vertę turi tas vanduo?

Kazys Magnus turi sugedu-sius inkstus, — atsiliepė d-ras Vybrius, — ir privalo neatidė-liojant važiuoti gydyties...

—Ką? Ką?! — perklausė Sut-ką Jonas, lyg nesuprasdamas, ką gydytojas sako.

—Kazys Magnus turi su-gadintus inkstus! — paantrino d-ras Vybrius dar garsiaus.

—Juokų nekėsk! Sakyk tei-sybę! — reikalavo Sutką Jo-nas.

—Šventa teisybė! — atsakė d-ras Vybrius.

—Kad tave šimts peibilių paimtų! ar pabludai? ar kas kito pačiam atsitiko?! Jis vi-sai neserga; tik nori, kad ištir-tum ne jo vandenį, bet šaltinio, šaltinio...

—Tai kodėl neprisiriminei: kame dalykas?! —

O čia ant šalies mes netrijoja-me juokais. Matėme, kad rei-kės sprokti. Juokimuisi nebu-vo galo. Golėjai žmogus net nuleipti...

Sutką Jonas ir-gi nerimavo. Jis pats garsiai juokėsi. Nes žinojo ir visą šaltinio istoriją. Mat kuomet Abraomas Vilimas, abejojęs apie Šv. Dvasios pasiuntinybę, gaspadoravo, laikyta ten įvairios pramogos, baliai, susivažiavimai, pikni-kai, o rudis vien tik liejosi. O kiemo viduryje buvo šulinis.

Su laiku smagi vieta pamirš-ta, o išmetas ten mesta ir dul-kės užnešė ir šulinio žymės net nebeliko.

Tik jau dabar Kazys Magnus savotiška tvarka nori padary-ti pažangią ir gražią Tilt-sodžių vietovę.

—Vien tik susimildami, ne-praneškite apie tai Kaziumi Magnui, — tarė Sutką Jonas, — nes dažnai, nežinia, ką galėtų padaryti... Užsimintijo ir po valandėlės nusišypsoda-mas patarė:—Reikės jam bent pasakyti, kad tą butelį atida-viau ekspertams, specialistams del ištyrimo...

O Kazys Magnus vis-gi dar tebesvajoja apie "stebuklin-gą" savo radinį ir, mintija tu-rėti pelningą naudą ir Tilt-sod-žių padaryti garsiu...

—Laimingų jam pasiseki-mų! — tarė nesulaikydami juokais.

—Laimingų!.. laimingų!! — nuskambėjo palubėse musų garsai.

Samata.

ATBUDIMAS.

Laike Rusijos carų vieš-patavimo, mokslas buvo iš-skirtina privilegija tiktai augštesnei žmonių kliausiai.

Kaimiečių mokymas bu-vo bausme užgintas; nepa-klausyti buvo prasižengi-mas aštriai baudžiamas, net kartais išrėmimu į Siberiją.

Autokratijos galybė buvo palaikoma pirma iš nežino-jimo; paskui iš prievartos. Jos viršenybė ant žmonių nebūtų buvus palaikoma taip ilgai prievarta jeigu žmonės būtų buvę išsilavinę protauti ir jeigu jiems būtų buvęs kelias prie proto šaltinio — mokslo.

Rusijos autokratija vi-suomet buvo akla. Jos vieš-patavimas pripildė ją sau-gumo jausmu. Tautiška pa-žanga siautė tiktai jos pa-čios mažą ratelį. Paklusnus žmogus ir arklys buvo skai-tomi lygiais. Tiktai val-dančioji kliausa tegalėjo pro-tauti.

Bet kaimietis pertraukė ryšius, kurie jį su arkliau rišo.

Ir tada — atkeršijimas. Aklas atkeršijimas.

Lekcija, kurią išmokome iš Rusijos autokratų ir jų

nemielaširdingo žudymo y-ra mokslas — mokslas, kuris ves prie tikro protavimo, mokindamas teisingas dokt-rinas, mokslas, kuris skai-to žmogišką gaivalą už svar-bų.

Kiekvienas gyvenantis žmogus turės pripildyti vie-tą darbo, kuris jo laukia šia-me pasaulyje. Tas darbas reikalauja, kad mes atskir-tume žmogų nuo arkljo. Jei-gu ir siekimas jo proto bū-tų mažas, tačiau šitas žmo-gus žino, kad jis randasi pasaulyje, — pasaulyje, kame žmogus yra skaitomas augštesniu už arklį. Žmoni-ja jau žino, kad šis žmogus turi galę protauti, ir žmoni-ja turi vesti tą galę tinkama vaga. Tai yra pirmutinė žmogui pareiga. Žmo-gaus priderystė yra klausy-ti.

Žmonija dar nėra išpil-džius priedermes civilizaci-jai, pastatydam mokyklas, samdydam mokytojus ir pristatydam knygas veltui.

Ji dar turi surasti nemo-kintą žmogų ir jam pasie-kiamai padėti progą mokin-tis. Jam reikia duoti švie-są.

Nemokslingumas turi pran-nykti. Žmogaus galė mąs-tyti turi būti apversta žmo-nių naudai.

Nemokintas žmogus nėra tinkamas apimti savo darbo dalį. Našta, kurią jis turė-tų nešti yra kita nešama.

Tas negera; neteisinga žmo-gui; neteisinga žmoni-jai.

Apart mokslo teisės kiekvienam žmogui, turime kreipti atydą į žmonijs tei-ses kaslink naudingumo kiekvieno žmogaus. Dabar, labiau, neg kitu kokuio lai-ku pasaulio istorijoje, civili-zacija reikalauja jo patar-navimo.

Pilietybės komiteto veiki-mo raportai, Naturalizaci-jos Biurui, parodo kad yra sukeltas didelis žingeidu-mas pratęsti viešų mokyklų parankumus, kad padarius šitą svarbų principą tobulu.

Didelis skaičius dirbtuvių jau turi įsteigusios mokyk-las mokinti savo darbinin-kus; bažnyčios, perkeitę kaikuriuos savo kambarius į mokyklos kambarius, kad priėmus nemokančius; o at-jaučianti žmonės pašvenčia laiką juos mokyti; ir atsi-rado liuosnorių, kurie neša mokslo žodį į nemokančių namus.

Visur atbudimas. Taika, tvarka, ir žmonių gerovė reikalauja, kad ne-mokslingumas būtų viešo mokinimo pergalėtas, kad visi žmonės galėtų pažinti šalį, kurioje jie gyvena, jos valdžią ir konstituciją.

ATSIZADĖJO DVARŲ. Italijos karalius savo dvarus pavadė išdaliniui bežemiams ir kareiviams. Kai kurie karaliaus palociai bus paversti į ligonines ir kitokias naudingas įstaigas. Karalius išreiškė sutikimą buti aptaksuotu taip, kaip ir kiti Italijos piliečiai.

Šio mėnesio pabaigoj į Ame-rika atvyks Belgijos karalius Albert su savo žmona ir sosto įpediniu.

Vyriausias Amerikos armijų vadas gen. Pershing grįšta į Šv. Valstijas laivu Lievia-than. Atvyks New Yorkan.

Socijalistai, kurie skelbiasi esą tikriausiais darbininkų prieteliais, dabar nei piršto nejudina, kad prigelbėti Lietuvos pavargėliams.

VAKACIJŲ ĮSPUDŽIAI.

Sėdžiu traukinyje. Va-žiuoju į didmiestį. Trauki-nys greitai bėga. Kas kart matosi nauji reginiai. Čia kalnai, kalneliai, ten slenys, lygumos. Kur ne kur tarp tų reginių vingiavosi tai ma-žesnė tai didesnė upė.

Žmonių pakelyje gyve-nančių mažai tesimatė. Čia tai ne Lietuva. Kaimų be-veik suvis nėra. Kur ne kur matosi ūkininko trobė-siai. Apart miestų, čion retai sutiksi žmones.

Privaziavau miestą. Su-stojau. Nuėjau į lietuvių centrą. Buvo vakaras. Vi-si mažne, buvo susirinkę sve-tainėn bendrais jausmais pasidalyti ir pasigerėti vai-kelių bei mergelių parengtu koncertu.

O kaip buvo malonu žiū-rėti ir mažus taip puikiai at-liekančius savo užduotis. Nors toje vietoje parapiji-nės mokyklos dar nėra, bet vaikeliai neapleidžiami lie-tuvystėje. Tai vis darbas dvasiškų vadovų. Didi gar-bė jiems už tai prigili. Tai buvo Worcester, Mass.

Ant rytojaus leidaus did-miesčio linkon artyn. Regi-niai per traukinio langą nuolat mainėsi. Kalnai-kalneliai pavirto į didelius mil-žinus kalnus, žaliais me-džiais apžėlę iš tolo žaliai-oi didžiausi rūtų krūmai.

Traukinys kartais juos ap-lenkdavo, o kartais tiesiai per juos kiaurai lysdavo. Tokius režežinius kalnus vargiai bo Lietuvoj atrasi.

Gyventojų skaičius čion žy-miai sumažėjo, ypač Kana-doje. Kiek tai žemės Dėdė Samas turi dar neapgyven-tos.

Po keliolikos valandų ke-lionės vėlei apsistojau, vie-nam iš žymesnių miestų šioje šalyje. Tai buvo Det-roit, Mich. Pakeleivis ten visupirmausias pastebės di-delę daugybę makabilyų.

Gatvėmis viens paskui kita it bitės lekia ir lekia. Žmo-nių tarpe ir-gi tenka paste-bėti kokį tai mandagumą. Labai prastų žmonių gatvė-se beveik nesimatė. Abelnai galima spręsti kad žmonės Detroite gerai pasilaiko.

Lietuviai ir-gi pasiturinti. Daugelis turi savo nemažas nuosavybes. Jų skaitlius čion nemažas. Galima sprę-siti iš puikaus Dievnamio, kuris dar nėra galutinai už-baigtas. Sugyvenimas tar-pe savęs geras. Tik gaila, kad teko girdėti, jog jau no-ri skilti bei į du centru da-lintis. Iš dalies toji skyri-mosi racija yra tvirtai pa-matuota. Todėl tame daly-ke nieko negalima įtarti.

Čion klebonauja atsižy-mėjęs veikėjas gerb. kun. F. Kemėšis. Savo nenuilstan-čiu darbu jau mažne baigia išjudinti visus tos apielin-kės lietuvius. Trumpoje a-teityje čion lietuviai turės puikią bažnyčią ir erdvę mo-kyklą. Visi bruzda tame daly-ke. Tiek apie abelą vei-kaime. Nuodnginiai netu-rėjau progos čion viską pa-tirti.

Vėl važiuoju. Šį kartą jau tiesiai į didmiestį — Chica-gą.

Reginiai čion jau suvis skirtingi buvo. Jokio kalno niekur nesimatė. Kur tik akimis galėjai užmatyti, bu-vo puiki lyguma. Pasiėkus Michigano ežerą, tuojau puolė akysna smelių kap-čiai. Laukai čionai atrodė

kiekvieno didelio miesto ne-kaip atrodė. Triobelės men-kutės, surūkusios, biednais žmonėmis apgyventos.

Privaziavau garsią Chi-cagą. Priemiestis kaip ir ant paprastų smelynų. Tan-kiausiai jie buvo suvis dy-kais. Apart pušelių ir egle-lių mažai kas juose auga.

Vidurmiestis atrodė ku-oks. Čion jau gyvas judė-jimas, bildėjimas. Mūrai net dangų siekia. Jei nori jų viršų pamatyti, turi gal-vą užversti. Žmonių pilnu-tėlės gatvės, tartum iš visu apielinkių jie čion susispi-ę. Kiekvienas pro kitą gru-džiiasi, skubinasi, tarsi kas jį vejasi. Na dulkių ir dū-mų tokiame mieste ir-gi ne-stoka. Žmonės jau čion pra-ščiau apsitaisę nekaip Det-roite. Jokio mandagumo pas juos nesimatė. Kur vien nam reikia eit, tai jis suvis apie kitus yra pamiršęs, len-da kad ir užgaudamas kitą. Tai abelnai apie žmones mie-ste toks išpūdis.

Apie Chicagos lietuvius daug nēr ką minėti. Jie ma-žai kuomi skiriasi nuo kitų lietuvių. Rudelis su balta-kele ir ten jau pranyko. Ar nori ar nenori, kiekvienas jau priverstas būti blaivi-ninku.

Iš veikimo tautos dirvoje chicagiečiai neviršija rytie-čių. Teko būt T. F. sureng-tose (Bridgeport) prakal-bose: pp. adv. Mastausko ir K. Česnulių. Kalbėtojai stengėsi visuose uždegti tē-vynės meilės ugnelę; bet ne-spėjus kalbėtojams nuo es-trados nueiti, pasipylė klau-simai, kurie mažą ar nieko su prakalbomis bendro ne-kiurėjo, ot bile prakalbų į-spūdi sugadyt. Surinktos aukos tiesiog parodė didį atšalimą badaujančios tėvy-nės. Nes iš atsilankiusių, pilnos svetainės, galėjo būt apie pusantro tūkstančio žmonių, surinko vos apie pusantro šimto dolerių. Gal jau chicagiečiai daug auka-vo pirmiaus, vienok laik-raščiai to neparodė. Apie kitas vietas Chicagoje lietu-viais apgyventas neteko pa-tirti.

Dvasinis gyvenimas Chi-cagoje geresnis nekaip ry-tuose, ypač jaunimo tarpe. Mat ten beveik kiekviena parapija turi mokyklas. Se-serų žymė didelė padaryta ant jaunuolių. Senųjų tar-pe ir-gi nemažai randasi at-šalėlių. Mokyklos ir moks-las, tai didžiausia gyduolė nuo bedievybės. O kaip būt puiku kad visos Amerikoje lietuvių parapijos turėtų savo mokyklas! Chicagoje bei apie Chicagą vaikučius tuo-jau atskiri ir ant gatvės, kurie lanko parapijinę mo-kyklą, o kurie miesto. Pa-rapijinės mokyklose vaike-lius išlavina gerai moksle, mandagume ir apsiėjime, o miesto mokykloje vien tik sauso mokslo, be jokio man-dagumo.

Didžiausią išpadį lietuvių vienybė susipratimas kaip tautiniame taip ir dvasinia-me gyvenime padarė tai Chicagos priemiestis Cicero. Ten nors ir pašaukta ma-žą kolonija, ale aukomis tē-vynės labai viršijo didžiau-sią ir seniausią Bridgepor-to koloniją. Viršminėti kal-bėtojai buvo ir Cicero. Ten suaukavo apie pustrėčio šimto dolerių. O žmonių bu-vo gal tik trečia dalis. Ten jokių klausimų nereikala-čiai. Neklusė kodėl katali-

kaip nerēmė Chicagos daktarų kongresą, kurs kaip iš Šveicarijos veikėjas vienam amerikiečiui rašė, kad daug blėdies padarė Lietuvos ko-vai su priešais. "Amerikos laisvamaniai su Chicagos 'seimu' daug pagadino griaudami autoritetą mūsų (Lietuvos) valdžios. Prie-šai puikiai 'seimą' panaudo-jo prieš Lietuvą." O čia tie laisvamaniai ir dar tartum daktarai, visa gerkle šaukė kam rūpi Lietuvos nepri-gulmybė, tas tegul važiuo-ja į "seimą." O kokia nepri-gulmybė. O gi turbūt bolševikiška. Tai toki jie Lietuvos prieteliai — kurie nori kad vėl Lietuva ver-gautų.

Kiekvienas nors ir trumpai apsilankęs Cicero turi pripažinti, kad lietuviai tauti-škiei čion yra susipratę. Atėjęs sekmdieniui paste-bės taip-gi jog tikyboje ir-gi jie nėra apsileidę. Per tre-jas šv. Mišias prisirenka kiekvieną kartą pilna baž-nytėlė. Apie pusė beveik vi-sad eina prie šv. Sakramen-tų kas sekmdienis. Tai daug reiškia. Vienybė, tik-ra meilė ir sutikimas tarpe lietuvių ir klebono viešpa-tauja. O kad daug tokių klebonų būtų! Visi sakaliu-kai turėtų neštis ant Marso, nes ant žemės negalėtų il-giau tvirti. Jų žadamas žem-iškas rojus būt visiems su-prantamas ir niekas jų "soapbox spyčiams" netikė-tų.

Klebonui kun. H. J. Vai-čiūnui daug prigelbsti sese-rys, kurios it angelai vaik-ščioja tarp žmonių. Vaiku-čiai ir mergaitės taip pui-kiai išlavinti apsiėjime nors emės ir gerėkis.

Apie abelą veikimą teko pastebėti, kad vakariečiai žiūr į rytiečius. Todėl mes rytiečiai privalom dar dau-giau veikti, kad toji vaka-riečių opinija apie mus ne-būt klaidinga.

Jau reikia namon važiuo-ti. Važiuoju expresu į Bos-toną.

Toki tai mano vakacijų į-spudžiai.

Rytietis.

LIETUVIS Dabintojas-Piesėjas TEOFILIS JAGMINAS. Dabinu bažnyčias ir teatrus. Turiu ilgų metų praktika Europoje ir Amerikoje. Skeucus ir apskaitliavimus darau už dyką — prisuntus plenus, arba apžiūrėjus ant vietos. Adresas: 902 Beniteau Boulevard, DETROIT, MICH.

LIETUVOS DUKTEJŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŽVENČ. SOUTH BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI. PIRM. — T. Ašmenskienė, 359 — 4th St. VICE-PIRM. — A. Čyžiuvienė, 377A Broadway, FIN. RAŠT. — O. Kaščiūtė, 259 Athens Street. PROT. RAŠT. — M. Markuniūtė, 12 Lark St. KASOS GLOBĖJOS — M. Kilmonitė, 249 River Str., Mattapan, Mass. J. Pečiukoniūtė, 190 Kneeland Str., Boston, Mass. MARSALKA — Ona Mizgirtienė, 135 C Str. 43 Hawkins St., Boston, Mass.

L. D. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI. BOSTON, MASS. PIRMINKAS — Jonas Adomavičius, 122 Bowen St., So. Boston, Mass. VICE-PIRM. — Vincas Zalieckas, 81 Mercer St., So. Boston, Mass. PROT. RAŠT. — Antanas Motiejunas, 104 Market St., Brighton, Mass. FIN. RAŠT. — Juozas Kavaliauskas, 209 East Cottage St., Dorchester, Mass. KASIERIUS — Andriejus Zalieckas, 244 D Street, So. Boston, Mass. MARSALKA — Justinas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass. D. L. K. Keistučio Draugija Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų po No. 193 Hanover St., Boston, Mass.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA. Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių gailit gaut, kokios tik pasaulij yra vartojamas. Galit reikalauti per laiškus, o aš prisisiūsiu per expresą. K. SIDLAUSKAS, Aptiekorius ir Savininkas 226 Broadway, kamp. C St., SOUTH BOSTON, MASS. Tel. S. Boston 21014 ir 21013

"GYVASIS ROŽANČIUS" "Darbininko" Knygynė galima gauti "Gyvojo Rožančiaus paslapčių. Atspaudinta kiekviena paslaptis atskirai ir visos 15 paslapčių į vieną knygutę. Kaina 15 centų. Užsisakydami pažymėkite kokį norite. Pinigus siūskite su užsakymu." "DARBININKAS," 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Draugijos Tėmykit! Vėliavos ir karūnos Draugijų; vėliavos tautiškos; įvairūs ženklai: kukardos, žarpos, antspaudos, guzikučiai del įvairių organizacijų ir susivienijimų. Išdirbu viską, kas tik organizacijos reikalinga, pigiai, greit ir su dailės (artistiškū) gabumu. Mūsų išdirbystė yra seniausia tarpe lietuvių Amerikoje, užtat mūsų ilgas išsilavinimas ir pripratimas jau užganėdino tūkstančius draugijų. Naujos organizacijos reikalaukite probū, senos gi prisiuskite savo ženklą arba žarpa, o mes darba atliksime pagal reikalavimą. M. A. NORKŪNAS, 16 Pleasant Str., Lawrence, Mass.

Eina iš So. Boston'o utarnin-kais, ketvergais ir subatomis. Lei-džia Am. Lietuvių Rymo-Katali-kių v. Juozapo Darbininkų Sa-junga.

“DARBININKAS”
(The Worker)
The Lithuanian tri-weekly pa-per. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Asso-ciation of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly\$3.00
Boston and suburbs4.00
6 months1.50
Foreign countries yearly4.25

APIE LIETUVĄ.

The Journal of Commerce rugsėjo 2 d. laidoje indėjo ilgą editorialą antgalviu The Baltic Nations. Rašoma apie reika-lus lietuvių, latvių, estonų ir finų sąryšyje su Kolcako pri-pažinimu. Nurodoma, kad tarp reikalų šių tautų ir Rusijos na-cijonalistų yra pamatinis skir-tumas. Sakoma, kad Finlanda, Estija, Latvija ir Lie-tuva tik prievarta teprijungsi prie Rusijos. Iš antros pusės nurodoma, jog visiškai ty tau-tų neprigulmybė nustumtu Rusiją nuo Pabaltiko, per ku-rios uostas Rusija išgabenda-vo trečdali savo eksporto. Be Latvijos ir Estonijos uostų Rusija trokštų. Todel tas laikraštis išsitaria apie gva-rantuotą autonomią Latvijai ir Estonijai po Rusiją.

Apie Lietuvą kitaip rašo. Butent — “Visas klausimas šiek tiek yra supainiotas lenkų spyrimusi už 1772 m. rubežius, kas reiskia kartu Lietuvos ir Lenkijos rubežiai. Tas reika-lavimas priešinasi tryliktam punktiui prez. Wilsono progra-mo, kurs yra pamatu taikos deryboms. Tuo punktu reika-laujama, kad neprigulminga Lenkija būtų atsteigta iš žem-nių neabejotinai lenkų apgy-ventų su užtikrinta išėja į ju-rę. Bet visiškai nėra galima rokuoti Lietuvai ir Baltgudiją lenkų apgyventomis, net atsi-žvelgiant ir į istorišką akta, kurs 1569 m. pašventimo uni-ją tarp Lenkijos ir Lietuvos. Daleidžiant, kad lenkų intere-sų turi būti auklėti gerus san-tikius su kaimynais, tai be abe-jonės išmintingai būtų daugiau atsizvelgti į lietuvių tautos troškumus, negu į lenkų dvar-ponių saumeliskiūsus interesus. Kuomet Lenkija buvo rokuojama senkščių tarp Vokietijos ir Rusijos, tai Rytinė Prusija gulinti į šiaurę nuo Lenkijos, buvo pažinurėta. Teisybė į pietus Lenkija yra senkščių prieš Vokietiją, bet į šiaurę tai Lietuva turi tą at-likti. Tokiu būdu saugoji mas Lietuvos neprigulmybės yra labai svarbiu dalyku Tai-kos konferencijoj.”

The Journal of Commerce leidžiamas New Yorke yra in-tektingiausias laikraštis tarpe finansistų ir pramonininkų.

LIET. VYČIŲ DOMAI!

Gerbiameji Vyčiai, pasiry-žome Lietuvos laisvės apginė-jui gerb. Generalui S. Žukaus-kui nupirkti dovaną aukso kardą. Mūsų septintas Sei-mas padarė gerą pradžią, dele-gatai sumetė, tam tikslui aukų šimtą dolerių (\$100), bet už šimtą žadėtus dovanos nei-steigsime nupirkti; reikia dau-giau aukų!

Seimas nutardamas pasky-rė laiką tik du mėnesiu ir štai jau mėnesis prabėgo, o aukų dar tik viena 82 kuopa iš Gary, Ind., prisuntė. Gerbiameji išpildykite paskirtame laike šį Seimo nutarimą. Aukoki-m kiek kas galime. Te su-plaukia aukų per šį mėnesį tukstantis dolerių (\$1.000). Organizacijoje skaitome virš keturius tukstančius narių, pa-žymėta auka labai lengva su-dėti. Visas aukas pinigais bei čė-

L. D. S. REIKALAI.

L. D. S. CENTRO VALDYBOS PROTOKOLAS SUSIRINKIMO LAIKYTO RUGSĖJO 3 D. 9 VAL. VAKARE.

Susirinkimam pribuvo šie na-riai: kun. K. Urbonavičius, P. Gu-das, F. Viraks, kun. P. Juškai-tis, J. Glineckis, A. Zaleckas, V. Jakas, p-lė M. Žukauskaitė, p-ni O. Jankienė ir A. F. Kneizis. Pirmiausia p. F. Viraks atida-rydamas paaiškino susirinkimo tikslą ir išdavė raportą iš buvu-sio L. D. S. Seimo. Pakeltas klausymas apie L. D. S. narių mokesčius ir referendu-mą. Nutarta laukti Seimo proto-kolo.

Užgirtas sumanymas rinkti kurygas siuntimui į Lietuvą ir nu-tarta atsišaukti į visas L. D. S. ir kitų organizacijų kuopas ir į visą visuomenę ir išrasti būdą paden-gimui persiuntimo lėšų. Kasieriaus kaucija. Nutarta ka-sieriu kaucija \$500.00. Sekretoriaus kaucija. Nutarta sekretoriui kaucija \$1.000. Abi kaucijas padaryti tam tik-roje užstaty kompanijoje. “Darbininko” darbininkų ap-draudimu. Nutarta apie tą reika-lą sužinoti plačiau ir paduoti se-kančiam susirinkimui. Susižino-jimui įgaliotas A. F. Kneizis. Knygų leidimas ir jų fondas. Nutarta tokį fondą steigti. Šis darbas pavesta Literatiškai Ko-misijai, kurion įeina kunigai: K. Urbonavičius, F. Kemėsis, J. Ja-kaitis; pp. P. Gudas ir F. Viraks. Prie tos komisijos darinktas kun. P. Juskaitis.

Antras Redaktorius. Laikiniu redaktorius pagalbininku pa-kviestas p. F. Viraksas.

L. D. S. KUOPŲ KLAIMASAS BOSTONE IR APIELINKĖJE. Nutarta tą klausymą pavesti pačioms tos apielinkės kuopoms išrasti. Nutarta atmokėti p-lėi O. Meš-kauskaitę paskolą tuojau. Perskaityta laiškas su nusi-skundimu nuo L. D. S. 69 kp. už neismokėjamą streikuojančiam nariui P. Butkui. Laiškas priim-tas. Paaiškėjus dalykams, nutar-ta pasiūsti \$12.00.

Antras laiškas ir bila nuo P. Ja-rubevičiaus iš Westfield, Mass. Tą reikalą užbaigti pavesta pirm. F. Virakai ir Sekr. A. F. Kneizini. Nutarta išleisti bent 10,000 spal-vuotų lietuviškų atvirlaiškių.

“Nutarta prigelti ir organi-zuoti kur bus reikalinga unijas susinešant su Amerikos Darbo Federacija ir kad kiekviena L. D. S. kuopa turėtų organizatorių, kuris gaves informacijų iš L. D. S. Centro veikty.

Tuomi susirinkimas užsibaigė 11 val. vakare.

A. F. Kneizis,
L. D. S. Centro Sekretorius.

BROOKLYN, N. Y.

LDS. 12 kuopos susirinkimas. Rugsėjo 8 d. 1919 m. stengkitės visi nariai pribūti, kadangi svar-bi gadinė, negalima sėdėti namie nei vienam. Reikalauja to gyve-nimas, kad mes visi dirbtumėme ir gerintumėm žmonių ateitį. A-teiktite visi nariai ir. atsiveskite naujų draugų. Susirinkimas į-vyks Karalienės Aniolų salėj 7:30 vakare.

Rašt. P. J. Kirius.

HUDSON, MASS.

L. D. S. 56 kuopos mėn. su-sirinkimas bus subatoj 6 d. rugsėjo, 4 val. po pietų. Sv. Mykolo parapijos mokyklos svetainėje High St. Prašome visų narių atsilan-kyti nes išduos iš seimo par-grižės delegatas raportą, teip-gi bus įvairių komisijų rapor-tai išduoti. Kviečiami ir ne-prigulintieje ateiti ir prisirašy-ti nes dabar gera proga.

Kuop. rašt. M. Pauplis.
kuis rašykite Centro išdininko vardu, o siųskite Centro rasti-ninkui sekančiu antrašu:
V. RUKŠTALIS
151 Garfield Ave. Valporaiso, Ind.

NASHUA, N. H.

LDS. 65 kuopa 31 rugpjūčio laikė susirinkimą. Daug svarbių dalykų aptarta; nors narių ir ne-skaitlingai teatsilankė, bet gyvai svarstė. Nutarta pakviesti su te-aturo LDS. 1-mos kuopos iš So. Bostono artistas, nes So. Bostoniečiai tikrai yra atsizymėje ir tikri esame, kad jie atvyks į Na-shua, N. H. Mūsų kuopa moki-nas teatrą ir žada perstatyti prieš adventą. Reikia paminėti, kad Nashuos LDS. kuopa susideda iš gabiausių lošėjų ir jie nesigaili nei laiko, nei darbo LDS. labui. Tik gaila, kad mūsų sesutės lie-tuvaitės nesupranta LDS. naujin-gumu, vos tik viena ar dvi tepri-guli. Bet laikui bėgant mes tiki-mės, kad ir mūsų sesutės darbi-ninkės susipras. Turbūt nėra nie-kuo tokio apsilaidimui motery ir merginų, kaip Nashuoj. Paragin-tus skaityti laikraščius ir knygas atsako laiko neturį, o su kāmū-tėmis ilgus valandas praleidžia tuščioms kalboms.

Raseinių Magdė.

L. D. S. CONN. APSKRIČIUI ŽINOTINA.

Šiuomi pranešame gerbia-moms kuopoms. Mūsų apskri-čio kvartalinis suvažiavimas įvyks 5 d. spalio 1919 m. Wa-terbury, Conn. Sv. Juozapo M. mokyklos svetainėje 12:30 P. M. prasidės sesija. Todelei kviečiame gerbiamas L. D. S. kuop. rinkite delegatus į suva-žiavimą. Taip-gi pasigaminti naudingų įnešimų į kuriuos ga-lima būtų įkūniti organizacijos mūsų pačių gerovei ir visų Darbininkų naudai. Taip-gi meldžiame kuop. raštininkų nepamiršti prisiūsti pilnus rap-artus iš stovio kuopos ir iš nuveiktu darbu nuo pereinio pusmėtinio suvažiavimo. Tas yra reikalaujama neatbutinai. Apskričio valdyba **A. B. S.**

ADMINISTRACIJOS ATSA-KYMAI.

Gerb. J. Žukauski, Manches-ter, N. H. ir B. Strazniek, Provi-dence, R. I. Tamstų laiškelį kas-link gerb. atstov kun. Laukaičio gavome ir atsakome. Gerb. kun. Laukaitis dabar Chicagoje. Grei-tu laiku vėl grįš į Naująją Ang-liją ir tuomet aplankys visas lie-tuvių apgyventas kolonijas. Jo maršrutą pamatysite vėliaus “Darbininke” ir kituose laikraš-čiuose.

KĄ TIK IŠĖJO LIETUVIŲ PASAULIN “MEILĖS GALYBĖ”

Nauja, puiki knygėlė Begalo žingėdi.
Kaina:75c.
Be apdarų45c.

Originalas **KUN. L. G. VAUGHAN** Vertė **KUN. J. F. JONAITIS** Ex-Lieutenantas-Kape-lionas.
Užsakymu ir pinigų siųskite sekančiu adresu:
J. Wiltrakis,
3832 Fulton St., Chicago, Ill

Reikalinga senelė moteris del prižiūrėjimo 3 vaikų. Atsišaukite tuojau.

K. Žukauskas,
265 Main St., Hartford, Ct. (11)

Paieškau brolio Petro Vaškevičiaus Suvalkių rėd., Luplūnų kaimo, Leipalingio par. Girdeju, kad žuvo mainose. Kas apie jį žinote malonėkite pranešti.

A. Vaškevič,
P. O. Box 58, Sykwille, Pa. (11)

Reikalinga sena moteris del pri-žiūrėjimo vienos mergaitės 3 ½ metų ir pagaminimui valgių. Kam-barys, valgis ir užmokestis gera. 259 Silver St., So. Boston, Mass.
Charles Urnikis, (6)

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

HARTFORD, CONN.
Pranešimas kuopoms.
A. L. R. K. Susivienijimo 89 kuopos ateinančią nedėlią 7 d. rugsėjo bus mėnesinis susirinki-mas; bet tas susirinkimas bus kaip nepaprastas, tai yra labai svarbus, nes turėsim rinkti fi-nansų raštininką, taip-gi ir pirm. Petras Alijošius apledo Hartfor-dą. Kaip girdėjau pirko ūkė ir toli nuo Hartfordo, tai gal nega-lės pribūti ant susirinkimų. Taip kad gali prisieiti ir pirmininkas ir raštininkas rinkti. Todel visi būtinai susirinkite.

A. L. R. K. M. Sąjungos 17 kp. bus mėnesinis susirinkimas 7 d. rugsėjo 4 val. po pietų. Tai bus vienas iš svarbiausių susirinkimų. Taip-gi mūsų buvusi pirmininkė Viktorija Alijošienė, apleidusi Hartfordą turėjo apieisti ir mūsų kuopą. Ji yra nemažai pasida-rabavusi del Moterų Sąjungos, taip-gi ir del kitų kuopų ir tam panašiai.

Balius.
20 d. rugs. turėsim metinį gė-lių balių. Kaip tai jau narės ge-rai žino, tai reikia gerai prisireng-ti prie to puikaus balaus. Tai-gi gerbiamas narės padėkit visus kitus darbus ir priežastis, o atei-kite į tą susirinkimą. Gaila, kad Alijošiai apledžia Hartfordą, nes buvo geri veikėjai.

Korespondentė.

EASTON, PA.

Didžiausios prakalbos.
Rugsėjo 14 d. įvyks prakalbos, kurias rengia SLRKA. 93 kuopa. Kalbės dar pirmu kartu šioj koloni-joj L. Šimutis, iš Brooklyno, N. Y., “Garso” redaktorius. Todel gerb. lietuviai širdingai kviečiami atsilankyti ant viršminėtu prakal-bų. Prakalbos prasidės 2:30 val. po pietų šv. Mikolo Arkanio-lio bažnytinėje svetainėje.
SLRKA. 93 Kuopa.

BROOKLYN, N. Y.
Rugpj. 29 d. McCaddin salėje buvo prakalbos buvusio Lietuvos atstovo Rusijos Dūmoje didžiai gerb. kun. prof. Laukaičio. Nors lapeliais nebuvo pranešta, bet sa-lė didžiulė buvo prisikimšus žmo-nių. 8 val. vak. pasirodė ir mūsų gerb. svėtis. Tuom tarpu publi-ka sustojus po vad. p. Banio su-dainavo Lietuvos himną. Už-baigus — garšiausias delnų pliau-skėjimas ir taip tęsėsi apie 8 mi-nutes. Brangus mūsų atstovas sto-vėjo sugraudinęs. Publika ne-kitaip jautėsi.

P-as K. Krušinskas vakaro ve-dėjas perstatė gerb. atstovą, kur-is kalbėjo labai išpudingai kaip vokiečiai, bolševikai su Kapsuku-Miekevičium, Lietuvą teriojo o dabar mūsų “broliai” lenkai, ku-rie veržiasi į Lietuvą, kad ją paglenžti. Lenkai esą didžiausi mūsų priešai. Didžiai gerb. atstovas užbaigdamas savo kalbą meldė kiek kas išsigali paukaukt švie-timo reikalams lenkų užimtoj Lie-tuvoj. Kolektorai užėmė savo vietas. Antru atėję kalbėjo gerb. atstovas ir jau buvo dag link-mesnis. Mat gerb. profesorius pa-matė minios prielankumą, pama-tė, kad čia susirinko visi geri lie-tuviai, mylinti savo šalį. Gerb. atstovas priminė, kad nelaikyti nei vienas lietuvis svetimose ban-kose pinigų, bet dėty į savašias bendroves iš kur bus didesnė nauda ir patarnaus Tėvynei Lietu-vai. Apie lietuvių amerikiečių legiona su Amerikos oficieriais lai meldė labai kaip tik bus pav-elvėta stot tai kad per dvi dienas atsišauktų reikalaujamas skaitlius gynyėj Tėvynei. Taip-gi kaip bus galima, kad visi va-žiuoty į Lietuvą kaip paprasti darbininkai, taip ir amatninkai, technikai, mechanikai, inžinie-riai, daktarai, juristai, mokyto-jai ir kitokie, taip-gi ir vertelgos. Visiems esą viety. O jei neparva-žiuosite, sakė delegatas, tai sve-timi turės užimt vietas.

Dabar Lietuvoje nuo kairiau-sio iki dešiniajam visi dirba di-džiausiam sutikime. Mat pama-tė, kad tik vienybėje galybė. Ap-ie mūsų liberalų laikraštinose tilpusius šmeižtus ant Jo Malony-tės Vyskupo Karevičiaus tai tik-

rai išpūstas šmeižtas pp. Račkaus-kio, Purvio, Norkaus bei kitų jų pasekėjų. Apie Amerikos lietu-vių krikščionių demokratų partijos pasidavimą lenkam taip-gi muilnimas akių Lietuvoje esan-čių brolių. Bet ką-gi darysi, kad mūsų liberalai taip nupuolė. Lai jie sau šmeižia, o mes dirbkime išsijūose, kad Lietuva būtų ne-prigulminga.

Aukų surinkta \$535.21. Tai nors kartą brooklyniečiai sto-je trečioje eilėje. Bravo, vyrai.
Matuša Mykolas.

ATITAIŠYMAS.
“Darbininke” No. 99, kores-pondencijoje iš Seranton, Pa., pa-sirašiusio “Draugas,” buvo rašy-ta, būk p. Sodeika, dainininkas padaręs kontraktą giedoti rekor-duosna su Columbia Co. Turi būt — Victor Talking Machin Co.

NEW PHILADELPHIA, PA.

31 Rugpj. kun. M. Dury, už-baigęs pamokslą paaiškino apie atsilankymą į šią šalį svečio iš Lietuvos gerb. kun. Laukaičio. Pirmiausia apipasačioje apie nuo-pelnus kun. Laukaičio kaip ku-nigio katalikų bažnyčiai ir kaip Dūmos atstovo prie caro valdžios, užtardamas Lietuvą ir lietuvius visokiuose reikaluose. Šiandien kun. Laukaitis yra pasiuntiniu dabartinės Lietuvos valdžios ir daug naujo gali apipasačioje apie pergyventus laikus karės metu ir apie dabartinį laiką. Kadangi kun. Laukaičio viešėjimo laikas yra trumpas ir visas lietuvių ko-lonijas čionai Amerikė sunku bus aplankyti, todėl kun. M. Dury ra-gino savo parapijonus, nuvažiuot vakare 31 rugpj. į Mahanoy City, Pa. kame gerb. kun. Laukaitis lai-kytis prakalbą. Beto patarė nesikūpėt aukavime tėvynės reika-lams.

Kolmas.

CHICAGO, ILL.
(Bridgeport)

Buvo prakalbos L. R. K. sky-riaus šv. Jurgio parapijos salėje rugpj. 24 d. Kalbėtojai buvo pa-kviesti gerb. kun. Mikšis ir dr. A. K. Rutkauskas. Pirmiausiai gerb. klebonas kun. Krušas pratarė ke-letą žodžių į susirinkusią publi-ką, paaiškindamas vakaro tiks-lą. Po tam perstatė vietinį Kan-klių chorą padainuoti, kuris po vadovystės gerb. vargonininko B. Janušausko labai gražiai padai-navo. Visupirma sudainavo Lie-tuvos himną; po tam tautiškas dainėles, su kuriomis užžavėjo publika. Gerb. kun. Mikšis pasa-kė labai gražiai ir išpudinga prakal-bą, išaiškindamas Raudonojo Kryžiaus naudingumą ir visus kvietė prie to prakilnaus darbo prisidėti. Paskui antras kalbėto-jas, ypatingai kvietė visas moteris ir mergaites prisidėti savo darbas, kaip tai mezzimu ir siu-vimu, kad aptaisyti Lietuvos ka-reivius. Ant galo Kanklių Cho-ras sudainavo dar keletą dainė-lių ir užbaigė su Lietuvos him-nu. Vakaras labai gražiai nusi-sekė. Aukų surinko berods apie \$86 del L. R. K. Tai reikia tarti ačiū gerb. mūsų vargonininkui B. Janušauskui ir Kanklių Choriui, kurie taip prielankiai pasidarba-vo tame vakare.

Dobilėlis.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Praėjusių šventadienių, po dva-siškam pamokinimui, pritaiky-tam tos dienos Evangelijai, kun. M. Dury pradėjo apie Lietuvą. Pasiekė seniausius laikus Gedimi-no ir jo ainių, kuomet Lietuvoje nebuvo kitokių svetimų tautų ir kurie nervatojo kitokios kalbos kaip tikta lietuvišką. Paskui pri-ėjo prie vėlesnių laikų. Kalbėjo apie lietuvių sulenkėjimą ir node-quotas pavarde. Pats klebonas pirmutinis nukirpo lenkišką uo-degą savo pavardės ir meldė sa-vo parapijonų nevadyt jį Durie-ku, bet nuo šiandien, sako aš va-dinuosi Dury.

Dar daug kalbėjo kun. Dury apie narsumą lietuvių, gražumą kalbos ir visokias pinkles lenkų ir užbaigdamas meldė kotiliausia

salintis nuo lenkų, nesusidėti su jais, o apsaugok Dieve nesirist moterystės ryšiu su lenkais.
Zanavykas.

BRIGHTON, MASS.
Rugpj. 31 d. Lietuvių Kooperacijoj salėj buvo vakaras, kuris susidėjo iš dainų, solių, kalbų ir lošimų.

Vakarą vedė p. B. Ajauskas, ku-ris atidarydamas vakarą žmonėms paaiškino vakaro programą.

Pirmiausia mergaičių choras, po vadovystės Cambridge'o var-gonininko p. J. Rakiečio sudainavo Lietuvos himną.

Per pertraukas buvo deklema-cijos. Viduryje programo “Dar-bininko” administratorius p. A. F. Kneizis pasakė jausmingą prakal-bėję apie moksleivių gyvenimi-ka. Jo kalba žmonėms labai pa-tiko.

Paskui sekė lošimas “Dvi Kū-mutės” ir “Šliūbas su viržiu.” Toliau sekė prakalba kler. V. Damašo.

Neminėsiu daug, vienu žodžiu mūsų kolonijoj dar pirmas toks programas įvyko. Žmonėms la-biai patiko ir meldė daug dalykų atkartoti.

Mes Brightoniečiai nesuranda-me tiek žodžių atidėkavoti gerb. kun. Pr. Juškaičiai, kad jis mū-nių vaikelius suorganizavo ir pra-mokė skaityti ir rašyti.

Glušnis.

DU BOIS, PA.

Rugpj. 23 d. Lietuvių Neprigul-mingas Kliubas surengė vakarą del pargrįžusių kareivių iš karės lauko. Vakaro vedėjas A. Kar-dišauskas pasakė prakalbėle. Po tam užgiedota Lietuvos Himnas. Kareivis Jonas Mikelonis papa-sakojo apie kareivių gyvenimą ir vargus. Vakaro vedėjas prašė kad iš kareivių daugiau ką pasa-kytų bet nesirado daugiau nors buvo apie 20. Panelės Biliutė ir Kakauskiutė labai puikiai padai-navo dvi dainas, “Šią naktele” ir “Prirodino seni žmonės.” Pa-sirodė kad dainelės publikai labai patiko. Aplodismentų toks dvi dainininkės gavo užtekiniai! Va-karo vedėjas pasakė puikią dek-lemaciją “Išgirs ainių balsą.” Po trumpo programėlio prasidėjo šok-ikas, užkandžiai ir gardūs gėrimai. Ant kareivių veidų ir kitų matė-si linksma šypsa. Vakaras buvo labai linksmas, dauguma buvo girdėti kalba kad daugiau tokių vakarų surengtų. Žmonių buvo apie 150.

Aug. 27 surišo neatmezgamu mazgu Juozą Navicką su panele S. Steponavičiute, visas ceremoni-jas atliko kun. Zubricas. Navic-kas kareivis buvęs Francijoj ilgą laiką karės lauke. Geriausio pa-sisekimo jaunai porai!

Onytė.

PROVIDENCE, R. I.

Puikus balius, geriausios pasek-mės.
Rugpj. 1 d. 1919 m. Dr. Sv. Jo-no Krikštytojo turėjo puikų ba-lių. Buvo prisidėjusi ir Dr. L. D. K. Gedimino. Svetainė buvo kupina žmonių — lietuvių o pano-tie šliakta apie duris galvas kai-šiodami staispėsi ir kaip vilkai stangė, norėdami išsukti nemo-lionius nesuapratimus, o matyda-mi kad nieko nelaimės, tai bandė net dėdėms įskūsti būk svetainėje esą rudžio.

Dėdės atėję apieškojo, bet ru-džio nerado delto tą jo tenai nei-nebuvo. Taip skundikai gavę no-ursį kaip agurką išdūmė per duris. Prie draugijos prisirašė 20 naujų narių. Nuo balaus pelno liko 100 dol. Kaip tokioje mažo-je kolonijoje tai pasekmės koge-riausios.

Linksma pažymėti kad lietuviai susipranta ir kaskart geriau ir la-biau išsijūdina.

J. Adamonis.

CLEVELAND, O.

30 Rugpjūčio buvo Salės bend-rovės balius su teatrais, dainomis ir tt. Visi bendrai dalyvavo ka-talikai ir tautininkai mažum jau pripras prie vienybės. Šerų parduota daugybė, žmonės šimtus kijoje ir mano tuojaus pra-dėt svetainę statyt.

Bet vis-gi būkime atsargiais kad ant savo sudėtų pinigų būtu-me patys ir ponais.

Kupstas.

CAMBRIDGE, MASS.

L. R. Kryz. Tėrai gerai pavy-ko. Žmonių buvo gana daug at-silankę nežūrint nei to, kad ap-linkinėse kolonijose tuose pat va-karuose buvo įvairios pramogos. Ant nedielios 7 rugs. užkviečia-me visus koskatilngiausią atsi-lankyti delto kad visas pelnas eina Liet. Raud. Kryz.

Gaspadinė.

LAWRENCE, MASS.

Blaivininkų išvažiavimas.
Rugpj. 18 d. šv. Pranciškaus parapijos išvažiavimų vietoje, vietinė Pilyčių Blaivininkų kuop-a turėjo išvažiavimą. Nors die-na išvažiavimui nebuvo patogi, bet neatsižvelgiant ant klūties žmonių susirinko nemažas būre-lis. Apart Lawrenceiečių buvo ir kitų kolonijų keletas žymesnių lietuvių. Išvažiavime ne vieną nu-stebino pačių blaivininkų padirb-ti blavivis gėrimai skirtingi viens kitam skoniui ir spalva — šilti už-kandžiai ir vakarieņ. Vakarieņ pradžioje kalbėjo kuopos dvasiškas vadovas kun. F. Virmauš-ikas. Baigiant vakarieņ daugelis trumposse kalbėlėse išreiškė pride-rančią užuojautą blaivybės idejai. Pabaigoje kalbėjo kuopos pirmi-ninkas Jonas Kalėda, temoje tė-vynė. Jis savo kalboje nurodė, kad kiekvienos tėvynės gerovė priklauso nuo gerovės pačių tėvy-nainių ir mūsų tėvynei Lietuvai priklauso liuosybė ne nuo žmonių gyvenančių po krūvins revoliucij-os skraiste, bet nuo geros širdies žmonių šviesoj Evengelijos. To linkėdamas susirinkusiems ir tėvynei Lietuvai baigė savo kal-bą. Vakarieņ programą vedė p-lė J. Kriuvienė.

Pageidaujama būtų pasekti Pil-nyčių Blaivininkų pavyzdįs ir ki-toms draugijoms bei kuopoms.

Svetis.

LINDEN, N. J.

Lietuviai No. 1 parodoje.
Lietuviai gavo užkvietimą nuo miesto valdžios dalyvauti parodo-jė ant 23 d. rugpj. š. m. Parodą miestas rengė del sugrįžusių ka-reivių iš karės. Tai-gi lietuviai lindeniečiai gavę tokį svarbų už-kvietimą, nors ir mažą lietuvių yra Lindene, bet visi išvien ruo-šėsi, kad tik gražiaus parodą pri-rengti.

Rugpj. 9 d. komitetas suside-dantis iš kuopų LDS. 73, S. L. A. 285 ir SLRKA. 200, sušaukė mass-mitingą, bet ant nelaimės žmo-nių nedang susirinko ir nieko to-kiuo svarbaus nenutarė. Nutarė eiti į parodą be jokio pasipuoši-mo. Buvo kilė klausimas kad pasamdyti lietuvių benas iš New-arcko, N. J. Tam dalykui mažai kas pritarė su aukomis. Tik vie-nas bolševikėlis lietuviškas truk-ė pakėlė ir juokai iš to išėjo. Tai ponas Aug.

Paskiaus 20 d. rugpj. miesto valdžia prisuntė laišką kviesdama į parodas rengėjų mitingo spē-lį, kur dalyvavo nuo lietuvių tautos atstovas J. Liudvinaitis. Tai-gi parodos rengėjai davė tau-ty atstovams traukti numeris ir darė porodai programą. Na ir ant nelaimės ar laimės lietuviai gavo No. 1. Paskui antra kart buvo sušauktas mass-mitingas 21 d. rugpj. Kadangi atstovas J. L-tis pranešė, kad lietuviai gū-vo No. 1, tai visas skaitlingas bū-relis susirinkusių vyrų ir moterų stoji į darbą nežūrint nieko ir nutarė samdyti beną iš Newark, N. J. Nutarė parengti Dėdę Sa-mą, Liberty ir “Lietuvą” ir ki-tokių papuošimų tautiškių ir ame-rikoniškių.

Paskui vakaro vedėjas aiškino jog gana daug lėšų bus, tai p. J. W. Liutkauskas pats pirmiausia dėjo \$10 ir kvietė visus prie pa-dėjom lėšų. Tuoj pasipyė \$73.-25 ir da parodos dienoje \$5.00 aukavo J. Rauba. Viso \$78.25. Rugpj. 23 d. paroda atsibuvo labai puiki, nes diena graži buvo ir svieto susirinko daug o tarpe visų tautų tai lietuvių būrelis bu-vo dailiausias nes gražiausia bu-vo pasipuošę tautiškai.

Parodos surengimui daugiausia pasidarbavo tai p-ni M. Liutkaus-kienė, p-ni K. Polienė, p-lė Kru-šinskiutė, J. J

MONTELLO, MASS.

Užbaigimas mokyklos.

Rugpj. 26 d. buvo parengtas vakaras užbaigimui vaikų vasarinės mokyklos. Buvo prakalbos, deklamacijos ir dainos. Kalbėjo mokytojas vaikų p-nas J. Kazlauskas ir klebonas kun. K. Švagždis. Pirmiausiai kalbėjo p. J. Kazlauskas, ragino prie mokslo, sakdamas kad ne pradžia gera, ale pabaiga gera padaro žmogų laimingu. Antras kalbėjo gerb. klebonas K. Švagždis, kurio svarbių žodžių visi atidžiai klausė. Po prakalbų buvo deklamacijų ir dainų. Solo padainavo p-ni Mazgalienė ir p-lės Jermalavičiūtė ir mažų mergaičių chorą puikiai išlavintas R. Juškos mūsų jauno vargonininko. P-as J. Kazlauskas apdovanojo tuos vaikučius kurie atsižymėjo kuomi nors lankant mokyklą. Po tam buvo trumpi žaishai. Mokytojas atsišveikindamas su vaikučiais užbaigė vakarą.

Labai džiaugė tėvai matydami kad jų vaikučiai gražiai skaito ir rašo savo mylima lietuvių kalba. Montelietis.

SHEBOYGAN, WIS.

Šiuomi pranešu vietas ir apie linkės lietuviams, kad aš esu agentu ir pas mane galite gauti visokių daiktų kokių tik kas norit. Labai gražių paveikslų, maldaknygių, rožančių, škaplierių, medalikėlių ir šiaip svietiškių knygų. Taip-gi užrašau šiuos laikraščius: "Darbininką," "Draugą" ir "Žvaigždę." Su visokiais reikalais malonėkite kreiptis prie manęs, o aš maloniai Tamistoms patarnausiu.

B. J. Sapiega, 1117 North 12-th St., Sheboygan, Wis.

PASTABĖLĖS.

Jau gana ilgas laikas kaip "Tėvynė" Mastanską vadina lenkiškai "p. Mastowski," o dabar net ir "Darb." redaktoriumi suteikė titulą "Boranek Boży." Matyt arba jos redaktorius žodyne stoka lietuviškų žodžių arba galvelėje įsiviešpatavo lenkiškas patrijotizmas, kad lenkiškumą pamėgo.

"Naujienu" social-patrijotai kad jau myluojasi, kad bučiuojasi su "Zarijos" kairiasparniais, tai net popierę braižydamos plunksnos čirška, o tuli cicilikučiai spelioja, kad tos peštinės būsia vaisingomis ir ar tik neįsiperšiančios lietuviškai amerikietiška "social-komunistuka." Jeigu jau ištikrųjų prie to prieiti, tai būk esą nužiūrėta į bobutes "Vienybė Liet." o į kūtumes "Laisvė." Tik su podžium esą "latea trubel" del to, kad nei vieno vyro savikių "bučiuje" neesama o iš svėtimo abazo tai kol socialistai raudonas pančekas ir kaklaryšius nešiosia neimsią.

"Keleivis" bevėžliodamas su savo purvinomis vyžomis užmynė "Laisvei" ant "korno." Dabar nabagė kad šaukia visa gerkle, kad rėkia kad jos Redakcijoje šnipų nesą net drūgučiams ausis gali užspiegti — o pašaliniai pradeda manyti o gal ir iš teisybės "Keleivio" šis tas nusimanyta, kad taip desperatiškai "Laisvutė" užsigavo.

"Garsas" kaip kada ir garsiai sušunka. Duok, Dieve, jam gerą sveikatą ir sustiprink kakarinę, kad tinkamai išgarsintų "L. Raud. Kryž." reikalus, kad bent visi "Susivienijimo" nariai tapų kartu ir "L. R. K." nariais, o juk prie tinkamai pavestos agitaacijos "Garsas" nesunkiai tą atsiektų.

"Draugas" užgria Lietuvos valdžią už tai kad aukso neturdama popierinių pinigų neleidžia. Ir mes tam pilnai pritariame. Jau jeigu turėt pinigų, tai turėt tokius, kurie turėtų sau tinkamą vertę o ne tokius popiergalius kaip kad bolševikų rubliai, kurie net nei tos popieros neverti, ant kurios atspaudzinti.

P-nas Širvintas "Darbininke" Moksleivių Selpimo Reikalais rašydamas turėt netyčia padarė mažą klaidą sakinių sustatyme ir iš to darosi įspūdis, būk kun. F. Kemėšis būtų buvęs priešingu Lietuvos moksleivių sušelpimui iš Tautos Lėdo, o iš teisybės buvo visiškai atbulai. Kun. Kemėšis darbuosi del sujungimo Tautos Lėdo su kitu stipresniu fondu, kad tuo būdu galima būtų moksleiviams suteikti didesnę sumą pinigų, kas ir buvo padaryta.

Visi seimai kaip susitarę reikalavo: "atskaitų... atskaitų..." Kurių organizacijų atskaitos buvo tvarkoje ir aiškios tų ir seimai buvo malonūs jaukūs, tarsi šeimyniška draugiški pasikalbėjimai. Bet kur atskaitos bent kiek slubavo arba jose stokavo pavyzdingi tvarkos, tai kaltininkams pipirų kliuvo tiek, kad kaip kam bus kartu net keletą metų. O tam viskam kaltas — taip sau mažas apsieidimas ir neatlikimas kaip reikiant pavestojo darbo.

Bostoniečiai kaip pešas tai net dulkės rūksta, bet kuomet reikia tėvynės reikalais bendro veikimo, tai prie bendro darbo stoja visi kaip vienas partijos, srovės, ir asmeniškumus suriša į mazgelį ir pakaiša po slenkėsiu, kad jie ne tik ką darbe nekludytu, bet kad net nei nesimirdėtų. Delto Bostoniečiams viskas ir sekasi.

Yra žmonių ir tokių, kurie sau nepatinkantį asmenį kad įmanyti tai gyvą prarytu, o to padaryt nevaliodami bent liežuviu mala, sakydami jis šiokis, tokis, anokis... jis zliojantis... baubas. Būk-gi žmogus taip gudrus ir spēk keno kalaitė dvesia.

Liet. Prekyb. Bendrovė net kelis žmones jau pasiuntė į Lietuvą o kaip kurios korporacijos jokiū būdu neįstengia saviškiams išgauti leidimus išvažiavimui ir už tai pyksta ant L. P. Beniu.

Vyreliai, nėra čia ko pykti biznis yra biznis kaip kas moka taip tas šoka — visiems keliai atdari, gaudite leidimus ir važiuokite, bet atminkite lietuvių patarlę "Ka gudresnis, tas pirmesnis — Kas pirmesnis tas gudresnis."

Nors kartą katalikai jau pradėjo ištikrųjų organizuotis — bent taip atrode Worcesterio Federacijos seime. Lauksime geriausių iš to pasekmių.

Kaikurie seimuose buvusieji delegatai lankėsi Worcesteryje, Mass. pas "Amerikos Lietuvį" ir ten rado langus išpuoštus polskomis veliavomis. Atsilankę So. Bostone "Darb." ofise, pamatė ant lango vokiško oficio "špiekopfą" (helmetą), kurį "Darb." gavo nuo vietos Victory Loan komiteto.

Kai Brydvaišis prabilo apie parsidavėlius, tai "Tėvynė" ir "Sandara" sudejavo. Girdi "pradėjo biauariausią suirutę kelti — parsidavėlių pasakas ėmėme riesti." "Tėv." Trumpą atpūntį teturi "T-nės" redaktorius. Neatsimena, kiek prirašė apie "kleikalų" pro-lenkiškumą, pro-vokiškumą ir tt. Ištikro parsidavėlių klausimas rodos vietoj iškeltas. Štai atskelvdravo iš Šveicarijos Gabrio organas "La Lituanie Independente" ir besą jame korespondencija iš Amerikos tu lo J. Marteujo. Ar Marteuas ir Co. susirišę su Gabriu nėra verti "kiko"? Tad klausimas pakeltas vietoj ir lai gauna "kika" visi, nuo kurių kaukės bus nuimtos.

MUZIKOS MOKYKLA.

D. L. K. Vytauto Beno ir Orkestros Muzikališkoje Mokykloje mokinama ant visokių instrumentų. Norintieji išmolti atsišaukite, Kambarys:

339 Broadway, S. Boston, Mass.

MIT. SAJUNGOS 5-JO SEIMO IŠPUDŽIAI.

Delegačių buvo 43. Sąjungoj pilnų narių yra 2.300 suviršum. Sąjunga paauogo per pereinus metus ant aštuonių šimtų narių. Turtas Mot. Sąjungos \$6.499.46.

1) Nutarta, kad pašalpa turi būti išmokėta ligonėms ne veliaus, kaip į 1 mėnesį, pomirtinė ir-gi taip pat.

2) Nutarta pakelti pusę dolerio extra mokesčių ir pomirtinės fondų ir jie turi būti sumokėti į 3-ris mėnesius, pradedant nuo 1 d. spalį 1919, iki 1 d. sausio 1920 m. Šis mokeskis yra del to pakelta, kad visos organizacijos ir draugijos panesė didelius nuostalius laike įsiantusios epidemijos. Tai tas pat ir ant Sąjungos atsiliepė nemažai tais laikais. O visi mokesniai paliko tie patys kaip buvo mokami lik šiam laikui.

Seimo vedėja buvo Petrauskaitė, pagelbininkė Daukšienė, rašt. 1 Mažeikienė, 2 O Kašėtaitė.

Į Garbės nares pakialta už pasidarbavimą del Sąjungos labo šios; p-ni A. H. Nauseidienė ir p-lė A. Sutkaičiūtė. Žiedai Sąjungos teko šioms; O Jankienai, Rr. Žitkieni ir Aug. Jakaitėi.

Centro valdyba ateinantiems metams, pirm. p-ni V. Liutkienė iš Worcester, Mass. pagelb. O Jankienė iš So. Boston, Mass. išd. M. Brenzaitė iš Chicago, Ill. izdo glob. Br. Žitkienė iš Cleveland, Ohio. ir Bartkaietė iš Chicago, Ill.

Dv. vadovas tas pats gerb. kun. Urbanas. Redaktorės nors Seimas neturėjo teisės rinkti, buvo išnešta pageidavimas garsiu delnų plojimu kad Redaktorė liktų ta pati p-ni A. H. Nauseidienė.

Prie progos atitaisau apsimkimą, kurį padarė F. V. pirmesne aprašime apie Moterų Sąjungos Seimą. Jo buvo rašyta, buk Tautos Fondas prašant Moterų Sąjungos atstovėms, nutarė nusiųsti sušelpimui Lietuvos Moterų \$5.000. Iš teisybės buvo taip, kad Mot. Sąjunga prašė ir Tautos Fondas nuskyrė minėtą sumą Kun. Moterų Dr-ja, kuri atsišaukimas buvo Moterų Dirvoje rugp. m. laidoje.

O. J.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Atkočiunui, Detroit, Mich. Tamista savo korespondencijoj palietė Susivienijimo L. R. K. dviejų kuopų piniginius reikalus ir todėl tamsta su tuomi reikalu kreipkis į "Garsą" kaip su susivienijimo organą, nes tai yra jų tiesioginė priedermė sus. kuopų reikalais rūpintis

Kupstas, Cleveland, Ohio. Tamstos korespondencijos kaslink elgimosi kaip kurių vietos biznierių su žmonių pinigais, taipinti negalime. Vėlik tenai ant vietos patis apsižiūrėkite kad kiti neišnaudotu.

Darbo žmogui, Cleveland, O. Tamstų gal ir geri norai yra tvirti naujos parapijos, bet iš jų pasekmės gali būti ir šiokis ir tokios. Zinoma jeigu vietinis Vyskupas tamstų sumanytą užgria, tai Dieve jums padėk, bet jeigu jums Vyskupas nepritaro, o dar jeigu tam dalykui neužjaučia net ir vietinis Kun. Klebonas, tai jus savo tvėrimu naujas parapijas į katalikų tarpą galite inešti tiek suirutės ir privirti tokios košės, kad paskui patys galėsite ir stebėsite, iš kur čia tas visas pragaras užsikūrė — Delto su tuomi dalyku būkite atsargus ir jau jeigu tas yra reikalinga tai pirm pradėsiant darbą gerai apgalvokite kokio darbo gali būti pasekmes geresnes.

M. J. Šimonis Cleveland, Ohio. Tamstos raštelį su faktais apie "Vanagą" ir Kun. Janušą padedame į arehivą įsiai kartais gali būti reikalingu, bet dabar į laikraštį jo ne už-

simoka dėt, juk susipratę katalikai "V." vistik neskaito o antra vertus galima laikraštje užimti vietą tokiomis dalykais kaip kad yra "V."

Lietuvos Piliiečiui, Linden N. J. Apie cicilikučio Jukelio prakalbas ne apsinoka vietą laikraštje užimti, o kad S. L. A. 285 kuopą tris cicilikučiai už nosės vedžioja tai turet tenai nėra nei vieno kurs turėtu galvoje normalius smegenis, kitaip jie bile kokiam cicilikų padaužai prakalbų nerengtu ir Lietuvos valdžios šmeižti neduotu.

Liet. K. izdo valdybai, Binghamton, N. Y. Tamstų atsišaukimą gavome. Tamstų vadovautai labai praktiniais jausmais norint sušelpiti lietuvių kariūmenę bet būdai pasirinkta nepraktiški. Juos paskelbus spaudoje daugiau kiltu nereikalingų ginčių ir polemikų negų butu realės naudos, del to mes vardan šv. temp sriovinės ramybės pagerbimo tamstų atsišaukimo netalpiname.

Harrisoniečiui, Gal but kad tamstų atsakyme Broomfieldo yra ir daug teisybės bet jinai kaip tik daro tą pat klaidą kurią kritikuoją, delto vardan šventos ramybės ir greitesnio iš "Darbininko" skilčių prašalimo taip visiems nepageidau jamu įvairių polemikų šiuomi kartu tamstos atsakymo nedėsim. Taip tikime kad tamsta būsi ant tiek geras, kad mums to už blogą nepaskaitysi.

NAMAI IR DARBAS.

Darbo Departamento daromos investigacijos parodo, kad netinkamos gyvenimo aplinkybės padaugina skaičių darbo permainų ir sumažina darbo pasekmes, sulyg pranešimų Darbo Sekretoriaus, W. B. Wilson. Atstovas Tinkham iš Massachusetts nori perleisti bilių, kad prie Darbo Departamento sutverti apgyvendinimo ir užsilaikymo biurą. Laiške rašytame kongresmanams rekomenduojant bilių Sekretorius Wilsonas sako:

Apgyvendinimo korporacijos ir kitų šakų šio departamento darytos investigacijos parodo, kad netinkamo gyvenimo aplinkybės sumažina produktyvišką pasekmes ir materialiai padaugina darbo mainymą, ir kad geros gyvenimo aplinkybės padaugina produktyvišką darbą. Namų sąvastis yra svarbiausias būdas pakelti tikrą pilytę, delto kad ji padaugina namų savininko interesą visuomenišką naudoj ir tuo išmintingą leidimą visuomenės pinigų.

Nėra jokios abejonės, kad gyvenimo vietų trūkumas Amerikoje bus daug aštresnis šią ateinančią žiemą, neg kad kada buvo tautos istorijoje, ir visos pastangos turėtų būt dedamos kad paragins statymą namų per vasarą ir rudenį.

OHIO IR MICH. L. D. S. AP. SKRICEIO VALDYBOS ANTRAŠAI.

Pirm. — Kun. M. Cibulskis, 324 Alaska St., Dayton, O. Vice-pirm. — J. Januška, 1069 E. 72-nd St., Cleveland, Ohio. Rašt. — M. Ardzijskas, 1653 E. 26-th Str., Cleveland, Ohio. Ižd. — A. S. Vaitkus, Post Office Clerk, Dayton, Ohio.

Puikiausias Automobilis su 7-mis sėdynėmis PASIVAŽINĖJIMUI. Del vestuvių, krikštynų ir išvažiavimų. MARTINAS VALIULIS Tel. S. B. 1404-W. S. Boston, Mass

LENKŲ VALDIŠKOS ISTAIGOS ROMOJE.

Kad ir dar be galutinai nustatytų rubežių, lenkai galima sakyti susiorganizavo Romoje, bent toje prasme, kad sulyg kitų valstijų ir jų čionai turima savo oficialių įstaigų.

Romoje yra: 1. Lenkų Ambasada prie Kvirinalo: — viršininkas Kostantas Skirmuntas — sulenkėjęs lietuvis Gardino gub. dvarponis, kitados Rusijos Tarybos narys.

2. Konsulas — su generaliniu konsuliu, Janiševskiu, buvusio Rusijoje Ambasados urėdu Volynijos dvarponiu — ir-gi netikru lenku.

3. Karės Misija: — Jos viršininkas Kontkovskis, Vilniaus gubernijos dvarponis iš Lentupių. Sulenkėjęs baltgudis ar lietuvis. Jo pagelbininkas — kunigaikštis Radvyla ir-gi sulenkėjęs lietuvis.

4. Biuras gražinti nelaisviamis — su viršininuku Marynowskiu.

5. Ministerija aprūpinti maistu Lenkiją — viršininkas Rubet.

6. Pasiuntinys prie Vatikano — prof. Kovalski's — lenkas.

Pridėjus keletą "Lietuvos lenkų," ką yra urėdais šitų istaigų pasirodys, kad Lenkijai sunkoka apsieiti be sulenkėjęsių lietuvių, ką amžiais nešė savo darbą ir vardus lenkų gerovei ir garbei.

P. Skirmuntas, lenkų ambasadorius su savo palydovais, neperseni jau persistatė Italijos karalui ir nūnai nebeturės įėjimo į Vatikaną, kaip kad prieš tad, kuomet buvo gavęs 2-3 kartus audienciją pas Šv. Tėvą.

Lenkiškoji pasiuntinystė prie Vatikano taip-gi jau tvarkoje. Josios viršininkas prof. Kovalskis. 13 dienų šio mėnesio, padarė įkurtuves savo bute. Šitoj' iškilmeje dalyvavo J. E. Kardinalas Gasparri, Sekretorius Jo Šventenybės, Antvyskupis Ceretti, Monsignoras Tedeschini, Msg. Tacci, Šv. Tėvo Maggiorom'as ir keleta kitų Monsignorų, urėdų Sekretorijos de Stato.

Pažymėtina, kad šitoje iškilmeje dalyvauta ir lietuvis, J. M. Antvyskupo Zaleskio, Antiokijos Patriarko.

Da mreprošalį pridėti, kad trumpu laiku, gal dar padidės Romoje "Lietuvos lenkų" būrelis. Esama gando, kad senas Lietuvis pažįstamas, Mons. Kazys Skirmuntas, gimęs Vilniaus gubernijoje būsiąs paskirtas patarėju lenkų pasiuntinystės prie Vatikano. Prieš karę Msg. Skirmuntas, ilgus metus gyveno Romoje ir tik karo metu, kaipo Austrijos pavaldinys buvo priverstas apleisti Italiją.

"Po Lietuvą miega," kaip gieda Maironis. Išvažiavus Lietuvos atstovams J. M. kun. Staigaičiui ir kan. Grigaičiui, o paskui juos ir J. M. Žilinskiui, ir vėl Romos lietuvių būrelis sumažėjo. Tesilikome tik aš, klierikas Zabiela ir manó sesuo Barbora.

Ar ilgainiui? Dievas težino... Gera, reikalinga ir naudinga Lietuvai būti, kad kogreičiausia atvyktų čionai J. M. Kan. Narjauskas, būsimasis Lietuvos ats-

tovas prie Vatikano, by tik turėdamas igaliojimą iš visų trijų Lietuvos vyskupų. Be to, jo padėjimas būtų neaiškus, ir mūsų 'brolių' intrigoms labai naudingas. Be to, negaliu nepridurti, malonios kiekvienam lietuviui

žinėlės, kad Siberijos admirėlo Kolčako valdžia statotų kunigą Demikį, Tomsko kleboną į Siberijos vyskupus. Kan. Kaz. Prapuolenis. Romoje — 19 Augusto, 1919 m.

ŽIŪREK IR NEPRAŽIOPSOKI!

DABAR YRA GERIAUSIA PROGA.

Geriausia proga uždirbti teisingu būdu gerus nuosimčius ant savo sutaupyty pinigų tai juos įdedant į gerą, teisingą ir sumaniai vedamą biznį.

"Lietuvių Prekybos Bendrovė" yra geras, teisingas, ir išmintingai praktiškai ir gudriai vedamas biznis, delto, kad to biznio vedėjų tarpe susispietę žmonės vieni turį savo gyvenimo bizniškų praktiškų prityrimus, o kiti yra ėję o dar ir dabar eina augstesnius amerikoniško biznio mokslo kursus. O kur yra sujungta mokslas su praktiškumu, tenai visuomet viskas sekasi kopuikiausia.

"Liet. Prekybos Bendrovė" jai pavestus pinigus dykus nelaiko ir svetimtaučiams kapitalu su jais neaugina. Kiekvieną dolerį tų jaus įkinko į darbą, kad jį-ai neštų bendrovei pelną ir tokio būdu "Liet. Prek. Bendrovė" daugiau uždirba už kitas bendroves ir gali mokėti ir išmoka didesnius dividendus savo šerinininkams.

"Liet. Prek. Bendrovė" pirmutinė tinkamai susitvarkė, pirmutinė praktiškai pradėjo Lietuvą gelbėti pasiųsdama į Lietuvą reikalingiausių prekių. Pirmutinė gavo iš Lietuvos valdžios didelius milijoninius užsakymus, iš kurių jau geroką dalį išpildė.

"Lietuvių Prekybos Bendrovė" pasiuntė į Lietuvą savo atstovus tuomet, kuomet visi sakė, kad tas yra negalima padaryti. Pasiuntė prekes ir maistą tuomet, kuomet visi sakė, kad tas yra negalima, o dabar kuomet jau keliai atdari, tai su kiekvienu laivu, kurs plaukia iš Amerikos į Lietuvą

LIEUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ,

244 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

NAUDINGA KNYGA

Ben-Hur

ISTORISKA APYSAKA IŠ JEZAUS KRISTAUS LAIKŲ Su puikiais drobės apdarais tik \$1.50

ISTORISKA APYSAKA IŠ JEZAUS KRISTAUS LAIKŲ. BEN-HUR begalo brangus veikalas, turi 472 puslapiu ir apie šimtą įvairių paveikslėlių.

Toji istoriska apysaka yra išversta visose kalbose ir begalo visų branginama. Mes lietuvių ir-gi privalome branginti ir savo namuose turėti.

KAS JOJE YRA?

Joje rasi aprašymą atsitikimų iš senovės laikų prieš V. Jezaus užgimimą. Toliau rasi apie užgimimą, gyvenimą ir t. t.

KAS BUVO BEN-HUR?

Skaitydamas sužinosi kas buvo Ben-Hur ir kiti tuo laiku garsingi vyrai. Kaip Ben-Hur vedė į nukryžijavimo vietą Baltazarą, Esterą ir du Galiliečius. Mes kiekvienam "DARBININKO" skaitytojui pasiūlome tą knygą įsigyti, nes kainuoja tik \$1.50 ir užtikrinam, kad būsite užganėdinti ir dar savo draugams patarsite nusipirkti.

Pasiskubinkite su užsakymu, nes tokios knygos greit pasiduoda ir gali jų netekti. Pinigus siųskite "money order" arba registruotame laiške šiuo adresu:

"D A R B I N I N K A S,"

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

AMERIKOS KATALIKŲ HIERARCHIJOS VEIKIMAS.

Visi Suvienytų Valstijų katalikų vyskupai susirinkę į Washingtoną, Katalikų universitan, 24 dieną rugšėjo. Taip paskelbė laišku į Amerikos Hierarchiją Kardinolas Gibbons, Baltimorės Arcivyskupas. Šitas visos Hierarchijos susirinkimas bus pirmutiniu nuo Trečiojo Pilnojo Suvažiavimo Baltimorėje, 1884 metuose, ir viršminėtas susirinkimas nuo šito karto bus laikomas kiekvienais metais. Ideja užsimezgė paskutiniame daugelio prelatų susirinkime apvaikšioti Kardinolo Gibbons'o jubiliejų, kuriame kartu dalyvavo ir šv. Tėvo Benedikto XV ypatingas pasiuntinys Arcivyskupas Cerretti. Naujajį sumanymą prielankiai užgėrė Kardinolas Gibbons, Arcivyskupas Cerretti ir Apaštališkas Delegatas Arcivyskupas Bonsano; vėliau pastarasis tapo užgirtas ir šv. Tėvo laiške 10 dieną kovo. "Šv. Tėvo laiškas," sako Kardinolas Gibbons, "yra pilnas užuojautos; pastarasis užtikrins mus, kad Dievas laims mūsų užnamumus, ir kad nauja era prasideda Bažnyčiai Amerikoje ir, turėkime viltį, kad visur."

Tapo nuskirtas komitetas, kuris priruošų reikalingą medegą ateinančiam susirinkimui 24 dieną rugšėjo, kuris tikimasi tęsis net keletą dienų. Komitete randasi šie asmenys: — Jo Eminencija Kardinolas Gibbons, pirmininkas; Jo Ekselencija P. J. Muldoon, D. D., Rockfordo, Ill. vyskupas, p. pagalbininkas; Jo Ekselencija J. Schrombs, D. D., Toledo, Ohio vyskupas; Jo Ekselencija J. S. Glass, C. M., D. D., Salt Lake City, Utah vyskupas; Jo Ekselencija V. T. Russell, D. D., Charlston, S. C. vyskupas. Komitetas jau laikė vieną susirinkimą, kurio programą randasi pirminko laiške, Kardinolo Gibbons'o, kuris negalėjo dalyvauti asmeniškai. Šitas svarbus dokumentas be abejo atkreips į save plačią atydą, nes pastarasis aiškiai parodo, kad Katalikiškoji Hierarchija suprantą žymias progas, laukiančias Katalikų Bažnyčios šioje naujoje eroje. Mes suteikiame Kardinolo programą visame pilnume.

Kardinolo Rezidencija,
408 North Charles Street,
Baltimore.

Gegužis 5, 1919.

- Jo Ekselencija P. J. Muldoon, D. D.
- Jo Ekselencija J. Schrombs, D. D.
- Jo Ekselencija J. S. Glass, C. M., D. D.
- Jo Ekselencija V. T. Russell, D. D.

Katalikiškų Reikalų Generalis Komitetas.

Jūsų Ekselencijos ir Brangūs Vyskupai:

Iš priežasties Administratyvio Komiteto Tautinės Katalikų Karinės Tarybos susirinkimo, kuris privalo invykti šią savaitę New Yorke, aš meldžiu pastarosios narių susirinkti ir-gi atskirai kaip "Katalikiškų Reikalų Generalis Komitetas." Ašai negaliu dalyvauti, bet aš meldžiu vyskupo Muldoon pavaduoti mane, užimant pirminko vietą. Aš meldžiu arcivyskupo Hanna pažymėti savo vieton vyskupą iš Tolimų Vakarų. Jisai nurodo vyskupą Glass iš Salt Lake City, kurį aš labai linksmai paskyriau į Administratyvų Komitetą, kuris, tokiu būdu, veiks kartu su mumis Katalikiškų Reikalų Generaliame Komitete.

Mes visi pripažįstame, Brangūs Vyskupai, svarbą invykinto užnamumo, kuriame mums suteikė savo patarimą šv. Tėvo Ypatingas Pasiuntinys Arcivyskupas Cerretti. Tasai patarimas, mano nuomone, yra viršprigimtas pašaukimas surinkti mūsų visas spēkas ir geriausias mintis, kad jas suorganizuoti ir suvartoti tikėjimo udeginimui Amerikos žmonių širdyse. Šiame laike pastarasis turi būti priskaitytas Dievo Apyveizdai; šito Komiteto suorganizavimas, aš tikiu, pradeda naują erą mūsų Bažnyčioje. Artymai sumegsta Hierarchijos organizacija, veikdama kartu suderinime, žada, su Dievo pagelba, didžiausį išsiplėtimą ir išsivystymą tikėjimo intermėms. Jokia Bažnyčia istorijoje, greičiausia, neturėjo me momente. Ant jės, ypatingai ant jės jaunesnių protų ir tvirpanašios progos išreikšti savo prakilumą kaip mes padarėme šiatiesnių rankų, pasilieka priedermė apžiūrėti dirvą ir suplanuoti prakilnų darbą.

Negalėdamas pribūti susirinkimam aptarti su jumis veikimo rubežius, aš noriu suteikti jums keletą savo minčių ir sumanymų, kuriuos man suteikė Hierarchijos nariai. Tasai negaliu išreikšti savo nuomonę apie šitus sumanymus, bet ingijęs iš tokių prakilnų šaltinių, aš pasiūdėiu pastaruosius jums, kad apsvarstytumėte, formuodami savo planus.

Paprastas Komiteto veikimas, kaip aš suprantu, tėra prisiruomas prie Hierarchijos susirinkimo ir invykdimas jos nutarimų bei pageidavimų. Tokiu būdu pastarasis būsiąs reikalinga įstaiga prašalinimui keblum aplamuose Bažnyčios reikaluose.

Planuojant šitą veikimą galima padaryti keletą "Katalikų Reikalų" skyrių. Aš paduodu sekančius, kurie tėra sutvarkyti daugiau praktišku negu logišku būdu: 1. Apaštališkas Sostas. 2. Naminės Misijos. 3. Svetimos Misijos. 4. Socialis ir labdarinis veikimas. 5. Katalikų Universitas. 6. Katalikų apšvieta aplamai. 7. Katalikų Literatūra. 8. Katalikų Spauda. 9. Legislatūra. 10. Katalikų Biuras. 11. Finansai.

1. Apaštališkas Sostas. Arcivyskupas Cerretti laike mano jubilėjanis išaiškino mums neatidėliotinus Apaštališkojo Sosto reikalus. Europos šalis, iš priežasties karės nukentėjė, labai mažai te galės pagelbėti šv. Tėvui. Vienok, šiandie daugiau negu kitomet reikalaujama pagelbos iš Apaštališko Sosto invairioms išnaitkintoms bei nuvargintoms šalims ir neturtingų misijų užlaikymui. "Roma," tarė Jo Ekselencija, "dabar žiūri į Ameriką, kad jinau taptų vadu visų katalikiškų reikalų ir kad suteiktų pavyzdį kitoms tautos." Suvienytų Valstijų katalikai šiandie randasi tokiame stovyje, kad gali pilnai suteikti pavyzdį visai Bažnyčiai savo nepaprastu prisiršimu prie Krikščionijos Tėvo. Mes turime viltį padidinti pinigų sumą; būdai, kaip ją padidinti, nurodyti No. 11.

2. Naminės Misijos. Karės pabaiga randa Bažnyčią šioje šalyje daug stipresnę negu kuomet nors pirmiau. Jinau tapo pripažinta daug plačiau ir daug aiškiau kaip vienintelė Bažnyčia žinant savo reikalus, kad jinau turi psuntinybę į žmonią, pastarosius kebliamie stovyje, kurios klausio ir kurią myli savi žmonės. Kitų Bažnyčių supnimas atkreipė daugelio akis į mus. Prakilus mūsų armijos ir mūsų laivyno kapelionų pasielgimas milijonams parodė tikrąjį katalikų dvasinį būdą. Kiekvienas vyskupas savo dioceziijoje galės surinkti vaisius, kurie buvo pastė karės laiku. Bet, ar mes negalime padaryti platesnius planus? Ar-gi negalima Amerikos visuomene pasiekti, kad jinau suteiktų didesnius vaisius? Ar-gi spauda negalėtų išplatinti katalikų tiesas, jeigu darbas būtų energiška varomas po Hierarchijos priežiūrą? Nekurie pataria veiklesnį būdą skelbimo žodžiu, einant į pačius žmones, nes istisi milijonai žmonių neatsilanko į mūsų bažnyčias. Daug vietų mūsų šalyje teturi mažą katalikų ir neturi jokio supratimo apie katalikų tikėjimą. Kaip mes galime jims padėti? Į plačią nigerių tautą, kuri sparčiai auga skaičiumi apšvietoje ir intermėje mes nepadarėme nei mažiausio išpuodžio. Ar mūsų metodai blogi, ar mums uolumo stoka? Ka-gi galime padaryti su tomis sielomis? Mes turime įvairias organizacijas —

Naminė Misijų Dirva, Katalikų Bažnyčios išplėtimas, Misijų Sąjunga, Nigerių ir Indijonų Komitetas ir keletą kitų, kurios maždaug randasi po Hierarchijos globa. Ar-gi negalima su jais užmegsti artymesnių santykių? Ar nebūtų geru daiktu apsvarstyti visą Naminį Misijų problemą, kuri, žinoma, yra mūsų pirmutinė veikimo dirva? Ar nebūtų galima laikyti bent vieną konferenciją svarbiausiems reikalams? Šitas yra gana svarbus reikalas, beabejo, ir reikalauja plataus patyrimo ir gilaus apsvartyto, bet aš esu užtikrintas, kad mūsų vyskupai, misijonieriai ir visa dvasiškią aplamai daug rūpinasi šiais reikalais, iš kurių visa Bažnyčia turi susilaukti naudos. Aš turiu viltį, kad pradžia bus padaryta dar prieš ateinantį Hierarchijos susirinkimą.

3. Svetimos Misijos. Mūsų begaliniai reikalai namėje šioje pažangioje šalyje taip užėmė mūsų mintis ir mūsų uolumą, kad mes vos teįstengėme paskutiniiais laikais atkreipti savo atydą į svetimas misijas. Mūsų tautos naujoji pozicija kaip pasaulinės pajėgos beabejo padidins mūsų reikalus. Visur pasaulyje Amerika turės begalinę intermę. Iki šių laikų, mes galime pasakyti, toji intermė buvo visai nekatalikiška. Pasauliu aplamai, net katalikiškam pasauliui, kiekvienas amerikietis yra sinonimiškas su protestantu. Prakilni Katalikų Bažnyčios pajėgia šioje šalyje yra beveik nežinoma svetimos šalyse. Priežastis yra tame, kad Bažnyčia užrubežyje mažai patyrė apie mūsų spēkas ir mūsų turtus. Dabar mes negalime abejoti, kad pašaukimai šioje dirvoje, vyrų ir moterių, rasis apščiai; ir tai mūsų viltis ir malda, kad Dievas pavartotų amerikiečių uolumą, energiją ir organizavimo gabumą, suteikiant didį žingsnį pirmyn svetimos misijos. Kokiū būdu gali pagelbėti Hierarchija, auklėdama misijonierišką dvasią ir rinkdama aukas, reikalingas viršminėtam darbui?

4. Socialis ir Labdarinis Veikimas. Katalikų Karinė Taryba ir Tautinė Katalikų Labdarybių Konferencija atliko brangiausį pradinį darbą šioje dirvoje. Mes esame daug skolingi Administratyviam Komitetui už jo laikinį vadovavimą problemose šitame atnaujinimo laike. Tris dalyką, mano nuomone, yra reikalingi. Pirmas, apribuota, aiški ir galinga katalikų socialių principų prezentacija. Antras, daugiau supratimo katalikų socialio ir labdarinio veikimo būduse. Trečias, bendras žingsnis pirmyn inskiepinti mūsų socialius principus ir mūsų būdus į veikimą. Visuomene niekuomet neįtė didesnio reikalingumo vadovavime. Jinau įieško šviesos Katalikų Bažnyčioje. Labai dažnai, mes turime pripažinti, mūsų principai, Evangelijos principai, gulėję paslėpti mūsų teologijose, net taip giliai, kad neseniai pasirodė veikalingi apie Socialę Permainą daugeliui budavo visiškai naujiena. Bažnyčia turi prieš save didelį darbą socialės apšvietos ir socialio gerbuvio. Čia ir vėl Hierarchija turi paimti vadovavimą savo rankosna.

Beveik niekas paskutiniiais metais neapšvietė Bažnyčios didesne garbe kaip rūpestingumais mūsų kareivių ir jūrininkų morlio gerbuvio karės laike — tai darbas, kurį pradėjo Kolumbo Vyčiai ir kurį istobulino Hierarchija per savo Tautinės Katalikų Karinės Tarybos Komitetą. Namai su reikalingais intaisymais randasi beveik visose mūsų Valdžios tvirtovėse ir stovyklose, namieje ir užrubežyje. Nei vienas, mano nuomone, negali manyti, kad mes turėtume apiešti šitą apaštalybės darbo dirvą. Šitie padarius būtu negalimu daiktu pasakyti mūsų vyrams tarnyboje: mes paliekame jus dabar globoje Y. M. C. A., Žydų Gerbuvio Komitetui ir Salveišių Armijai. Kad šitos organizacijos laikysis pradėto darbo karės metu, nėra nei mažiausio abejonių. Žinoma ir Kolumbo Vyčiai nenorės pamesti savo veikimo ir nepaliks savo brangių namų, pastatytų Valdžios stovyklose ir tvirtovėse. Šitas darbas gali būti geriausia Kolumbo Vyčių atliktas su Hierarchijos pagelba kaip grynai katalikiškas veikimas. Delei mūsų vyrų tarnyboje, Kolumbo Vyčių dvasiniam gerbuviui ir didesnei pačios Bažnyčios garbei, pradėtas darbas privalo būti varomas ir toliau po Hierarchijos globa.

Netrukus ateis laikas kuomet mes turėsim pažvelgti į geriausias priemones, kad suvartoti uolumą ir gerą norą kitų katalikiškų organizacijų, lygiai vyrų ir moterų, ir aplamai visų žmonių. Mūsų žmonės trokšta būti naudingais; tereikia jiems nurodyti kelius.

5. Katalikų Universitetas. Karė apreiškė pasauliui augštai išauklėto proto visagalę intermę. Pasaulinis bruzdėjimas šiandie išrodo tartum inžangą ir labai netaikius laikus. Blogi mokslai, gabijų protų išreikšti, kasdien ingyja daugiau intermės. Todel yra svarbus reikalas, kad Bažnyčia turėtų vadus su tikru mokslu, gerai išauklėtu ir lygsvariu protu. Mūsų vienintelė didžiausia viltis yra Katalikų Universitas, kuris savo trumpame gyvavime jau spējo parodyti savo didelį patarnavimą invairiems būdais, nors katalikų visuomenei gal tai ir neatjaudė. Po daugelio savo permainų, šiandie pastarasis stovi ant tvirtų pamatų. Mes turime teisę didžinotis juomi ir jo atsiekais. Universitas yra Hierarchijos kėdikiu ir todel pastarasis reikalauja paramos iš Hierarchijos. Praeityje dažnai jo pažanga buvo trukdoma delei inplaukų stokos. Kad pastarasis ingytų ir užimtų vietą tarpe Suvienytų Valstijų vadovaujančių universitų, didesnis jo gerovės ir pasisekimo rūpestis turi būti sukeltas tarpe mūsų katalikų žmonių. Neturi būti sunku padidinti metines ineigas dvigubai arba net trigubai. Mūsų Komitetas privalo surasti kelius ir būdus tai invykinti.

Augštesnio mokslo katalikų skaitlius, palyginant protiška šalies gyvenimą, yra labai pageidaujamas. Pastarasis apreiškė reikalingumą didesnių pastangų pakelti mūsų protiška stovį.

6. Katalikų Apšvieta. Apšvietos centralizacija yra šiandieninis apsieiškimas, kurį pagimdo aplinkybių reikalavimai. Kas bus per pasekmės? Kokiū būdu katalikų reikalai bus paliesti? Dabar nėra svarbesnio klausymo, kuris reikalautų didesnės atydos ir supratimo. Pastarasis, beabejo, yra žymiausi problema, kurios mes jokiū būdu negalime atidėlioti. Aš jūs meldžiu giliai panagrineti šitą klausymą, išrėšti ir pavesti tikrai patyrisio nusprendimui.

Nors ne staigus, bet daug svarbesnis reikalas, tai mūsų apšvietos pajėgų suderinimas. Daug gero nueina niekais iš priežasties stokos suderinimo. Ar-gi mums nereikia daugiaus sistematškumo? Nejaugi patsai bėgis mūsų tautiško gyvenimo spēkos neprivers mus tyrineti ir pakeisti mūsų apšvietos sistemas?

7. Katalikų Literatūra. Mes nesame literatine Bažnyčia, nes mūsų darbas užverstos pareigos mažai tesuteikia laiko literatiniam veikimui. Vienok mūsų dvasiškos pareigos daug palengvėtų išplatius geras knygas ir veikalėlius. Istiesu, jinau labai trukdoma iš priežasties stokos literatūros net ant paprastų šios dienos klausymų, kurie apšvietą žmones arba sustiprintų jų tikėjimą ir giliai inskiepytų juose pamaldumą. Buvo jau paduotas sumanymas, kad įsteigtų literatinį biurą po Hierarchijos globa, kuris parūpintų mums rašėjus, suteikiančius reikalingus raštus. Ar tai galimas daiktas? Beabejo mūsų tarpe randasi daugelis literatinių talentų, kuriuos nežymus išjudinimas paskatintų prie naudingo veikimo.

Invairios Katalikiškos Tiesos draugijos mūsų šalyje gali prisidėti su didesniemis pasekmėmis ir suteikti daugiau vaisių. Labai lengvai būtų galima nurodyti rašymui daugelį naudingų veikalėlių. Platesnis jau atspautų veikalų išplatinimas būtų labai pageidaujamas. Katalikiškas literatinis biuras žymiai prisidėtų abie-

juose atvėjuose.

Toksai biuras suvartotų gabijų rašėjų pajėgas, priruošdamas katalikiško turinio straipsnius, kuriuos būtų galima suvartoti pasauliniuose dienraščiuose ir menraščiuose. Labai dažnai atsitinka, kad viršminėtuose laikraščiuose Bažnyčia yra mažiau užpildinėjama. Atsakymu tuojaus suteikia mūsų katalikiškoji spauda. Bet kas ji skaito? Pastarasis tepasiekia apribuotą skaičių mūsų žmonių, bet pasilieka nežinomu nekatalikiškam pasauliui, kuris skaito užpildinėjimus anuose laikraščiuose. Aš paduodu mintį, kad mes nepasiliktume ant visados vien apologetiškame, išskalbinėjimo, defensyvyje stovyje. Neturėdami užpildinėjimo ypalybės, laikas nuo laiko mes galime pasistengti ingyti simpatiška išklausymą mūsų atsiskyrusių brolių savo raštais, kurių tikslu būtų vien suteikti nekatalikiškai visuomenei žinias apie katalikų mokslą, veikimą ir troškimus. Pasaulis, nepriklausas prie Bažnyčios, nėra mums blėdingai antagonišku. Jo priešingumas gimsta iš nesupratimo Bažnyčios ir jos troškimų. Mes privalome pasiekti nekatalikišką pasaulį; geriausia priemonė, kuria mes galime pasiekti savo tikslo, yra pasaulinė spauda.

8. Katalikų Spauda. Pasaulio vaikai savo dienoje yra išmintingesni už šviesos vaikus. Beabejo, negali būti jokio palyginimo tarp tikybinės ir pasaulinės spaudos, atsizvelgiant į medegą, kurią kiekviena suteikia. Katalikų spauda jau pradėjo sekti pasaulinę spaudą su pastarosios centralėmis žinių sąjungomis ir biurais rinkimui straipsnių. Panašios sąjungos ir biurai gali pakelti turinį ir išplėsti mūsų suvairtaščių žingėdumą. Iki šių laikų Hierarchija nesėmė jokio sukoncentruoto veikimo mūsų katalikiškos spaudos naudai. Iš atžvilgio neapribuotos intermės, kurią populiarė spauda gali turėti mūsų žmonėse, verta pasiteirauti ar mes negalėtume ateiti pagalbon.

9. Legislatūra. Bažnyčios priešų augimas apsieiškia invairiais keliais, kurio nori savo priešingą dvasią investuoti į legislatūros tautines arba valstybines vėzes. Mes beveik neturėjome jokio stovio panašios apsieiškimuose ir dažnai pastebėdavome savo priešų užnamumus tik tai tuomet, kada priešingos teisės būdavo invykintos. Patsai Bažnyčios pasisekimas ir augus tvirtumas pažadins mūsų priešus padidinti savo neapykantą ir savo mitrumą. Vienok daugiausia mums priešingų teisių invykdoma be jokios minties mus užgauti. Kokius būdus mes privalome vartoti, kad sužinotume naujai sumanytas teises ir kaip sustabdyti, jei galima, kas mums kenkia? Jeigu mes nors vienu žingsniu pasijudintume, nors protetantų Bažnyčios turi savo atstovus Washingtono kaip ir visi reikalai, išskyrus mus pačius, tuojaus pakiltų triukšmas, kad Bažnyčia lenda į politiką; bet tasai rikšmas girdimas mūsų visą gyvenimą ir visose kartose net praieityje iki Sanhedrono laikų, kuris pasmerkė Kristų. Vienok tai klausymas, kurį mes privalome atsargiai apsvarstyti ir kurio atskaitą norėtų išgirsti pati Hierarchija.

10. Katalikų Biuras. Yra aišku, kad Generalis Katalikiškų Reikalų Komitetas reikalauja centro ir dvasinės pagelbos; atžagariai, pastarasis nesugebėtų pasiekti savo sutvėrimo tikslo. Netrukus privalome pasirūpinti, kad toksai biuras taptų inkurtas.

11. Finansai. Vėlgi yra aišku, kad mano pažymėtas plenas reikalauja duosnios finansų paramos. Mūsų išlaidos paskutinių metų pastangose išauginti fondus mus privalo intikrinti, ko mes pirmiau visiškai nesupratome, pasisekime. Aš vienok esu priverstas pasakyti, kad aš neingijau visų Hierarchijos narių pripažinimo mūsų pasisekime išauginti milijonus. Mūsų susirinkime vienas garbingas arcivyskupas padavė sumanymą surinkti šv. Tėvui milijoną dolerių. Kitas vyskupas pataria surinkti keturis milijonus kas metas katalikų reikalams; vėl kitas pataria surinkti penkis milijonus. Aš esu užtikrintas, Brangūs Vyskupai, kad Hierarchija maloniai priims jūsų patarimus, surinktus iš patyrimų savo pasidarbavime Suvienyto Karės Veikimo Užnamyme.

Viršpažymėtas planas, aš turiu pripažinti, yra gana suprantamas ir suteikia beveik užtektinai klausymų visam Pilnamam Suvažiavimui. Tai planas, kuris dar gal negreit bus invykdimas visame savo pilnume, bet aš manau, kad apsimoka išdirbti pilnėtelį veikimo turinį. Nekurios idejos gal būti greitai invykintos, kitos gi tegali būti pasėtos ir teatneiti vaisių tiktai po ilgų metų. Aš atsideu ant jūsų prakilnaus sumanumo parinkti mūsų programai svarbiausius neatidėliotinus klausymus ir daug žadanėia idejas; ir aš pasitikiu, kad Hierarchija, kuomet susirinks ateinančių kartų mūsų Generalis Katalikiškų Reikalų Komitetas, galės mums paduoti išdirbtą svarbiausių reikalų planą, kuris turi būti greitai laiku invykdimas.

Aš pasileiku, mano Brangūs Vyskupai,

ištikimai jūsų Kristuje,

(parašas) J. Card. Gibbons,

Pirmininkas.

MALDAKNYGĖ

"Pulkim ant kelių"

Pati už save kalba. Pirk dabar, nes vėliaus pritruks. Tai naujausias laidų maldų knygeje. Joje atrasi visas reikalingiausias maldas. Gražiai papuošta visokiais paveikslėliais ir tinka visiems.

Galima gauti "Darbininke" ir pas agentus. Kaina \$1.50, \$1.85, \$2.00, \$2.50 ir \$3.50.

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuvos Žemlapis ištiestas taikos konferencijoj.

Lietuvių Darbininkų Sąjunga pasirijo išdalinti Lietuvos žemlapius su naujais nustatytais rubežiais savo nariams, skaitytojams ir remėjams visiškai dykai.

Už žemlapį nemokėk nei cento. Išigyk jį dykai.

Kiekvienas LDS. narys prikalbinės naują narį gaus žemlapį dykai.

Kiekvienas skaitytojas prikalbinės naują skaitytoją ir-gi gaus žemlapį dykai.

Kiekvienam, kuris užsirašys laikraštį "Darbininką" taipgi gaus žemlapį dykai.

Kiekvienam, kuris pirsks iš "Darbininko" Knygyno knygu arba iš religišku daiktu bent už vieną dolerį, duosime žemlapį dykai.

Gera progą įsigyti Lietuvos žemlapį dykai.

Pasikubink, nes gali greit išsibaigti.

Lietuvos žemlapis 11x13 dydžio.

"Darbininkas" Lietuvos žemlapį duoda dykai tiems, kurie pas mus daro liznio už \$1.00. Lietuvos žemlapį gauna dykai visi nauji skaitytojai ir LDS. nariai. Pasirūpinkite geromis išlygomis gauti Lietuvos žemlapį.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)

Priemimo valandos:
Nuo 2 iki 8 po pietų. Nuo 7 iki 8 vakarų
609 W. ROADWAY Cor. ST. SO. BOSTON.
Tel 502 S. B.

Lietuvių Rakandų Bendrovė.

SPECIAL VAIKAMS.

Vežimėliai yra su mediniais račiukais apsisukanti į abi puses. Atsileidžia ir užsidengia galas ir viršus. Parduodame už cash arba ant išmokescio.

LITHUANIAN FURNITURE CO.,

268 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ŠVENTO JONO EVANGELISTO PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA.

SO. BOSTON, MASS.

PIRM. — Motiejus Zioba,

539 E. Seventh St.,

So. Boston, Mass.

VICE-PIRM. — Pov. Mikalauskas,

248 4th St., So. Boston, Mass.

I PROT. RAŠT. — Jul. Savickas,

262 Fourth St., Room 7.

II PROT. RAŠT. — G. Gedminas,

126 O St., So. Boston, Mass.

FIN. RAŠT. — Mar. Brikaitė,

47 Vale St., So. Boston, Mass.

KAS. — Andr. Naudžiusas,

16 Winfield St., S. Boston

MARŠALKA — Step. Navickas,

181 D Str., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio 3:30 val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass. Sekantis susirinkimas bus 21 d. Rugšėjo 3:30 val. po pietų.

AŠ, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, nevirštinimas pilvelio, nuslabėjimas kraujo, inkstų, nervų ir abelinas spēkų nestojimas viso kūno, ir būvau nustojęs vilities, kad begyvensiu. Visur išieškojau sau pagelbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.

Bet kada pakeičiau Salutaras vaistų, Bitterio Kraujo valytojo, Nervatono, Inkstų ir Reumatizmo gydulės, tai po suvartojimui mlėnos gydulės pradėjo mano pilvas atsigtai, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išsivalė, diegliai nebebadė po krutinę. Vidurių režimas išnyko po užnūmū visų ligų. Bėgu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Biteria, ir po 3 mėn. savo paveiksle pamaciau toki skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykų dėkavoju Salutaras mylistę geradėju ir linkiu visiems savodraugams ir pažįstamiems su tokiomis atsitikimais patarlu nuširdžiai kreiptis prie Salutaras:

1707 S. Halsted St. Tel. Canulation, J. Baltrėnas, Prof. SALUTARAS, Chemical Instit 6417. Chicago, Ill.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

IŠ LENKŲ DARBUOTĖS

Želva. (LBS) Netoli miestelio, Dvariškių sodžiaus gyvenvietojai nupjovė 3 dešimtinės šieno, gulinčios tarp sodžiaus gančios ir dvaro Onos Kierlevič. Dvaro savininkai tuojau nuvažiavo į Malėtus prašyti legionų pagelbos. Atvažiuosieji lenkai surašė protokolą ir ragino rašyti į lenkus. Visi sodžiaus gyventojai griebėsi pasipriešino, nurodydami, kad turį lietuvių valdžią.

Baisus atsitikimas. Grįžtant sergančiam ūkininkui Zalai nuo gydytojo į savo Untandurių vienkiamį, trys varstai nuo Malėtų, jį pakelįj sustabdė legio ninkas ir pareikalavo vežimo. Jam kapo ligoniui pamažu lipant iš ratų viens legionininkų durtuvu perdūrė jam per rūbus iki pat kaulų. Patys paėmė vežimą nuvažiavo, o žmogų papludusį kraujuose, paliko ant kelio.

Liepos 8-9 d. naktį Kabeleliū viensėdy Malėtų apskr. Ivananskui legionininkai atėmė geresnius daiktus ir šešis tukštančius rublių pinigų.

Želvose liepos 21 d. arti 20 legionininkų atvažiavo į lietuvių komitetą ir reikalavo, kad būtų praleidžiami visi žmonės, kurie neša grūdus ir kitus produktus.

Tveredžioj, Kalbokoj, Pastalioj buvo lenkų kovų su bolševikais. Lenkai nuvarė bolševikus net už Minsko, bet Mnske jiems teko bkti tik kelias valandas.

Semeliškiai (LSB) Lenkų kavalerija nuo stmašiškių Borbieriškių pasitraukė į Spakus. Į Semeliškius lenkai atvežė daug įvairių produktų miltų grūdų ir t.t., kuriuos iš čion šgabena, imdami vežimus nuo gyventojų prievarta iki Trakų. Liepos 15 d. jau viskas buvo išgabenta.

Lietuviams lenkai miltų ir kitų produktų neduoda, sako prisirašyknt prie lenkijos tai visa gausit. Kai kurie lietuviai, neturėdami kito išėjimo, rašosi prie lenkų.

Upikuose, Gelvonyse ir Boguslaviškuose lenkų legionininkų nėra vietoj.

Dažnai atsilanko įvairių lenkų instruktorių, kurie skaito ir platina įvairių proklamacijų. Vietiniai gyventojai netur aiškios politikos nuomonės. Jiems nesvarbu, kas ateis, bet tik kas nors veikia tinkamai sutvarkytu. (LSB)

Giedraičiuose yra lenkų komendantūra ir arti 20 legionininkų. Nors vietiniai gyventojai sulenkėję, vis delto jie skersai žiuri į legionininkus, nes labai skriaudžia juos plšdami. Gyventojai sako: mes labai apsirikom, manydami, kad lenkai atėję padės mums; pasirodo, jie paskutinį atima mums. (LSB)

Vidėniškių parap. liepos 18-19 d. lenkų legionininkai įkalbinėjo žmonėms rašyti prie Lenkijos, žadėdami duoti žemės ir sakydami, jog busią daug geriau gyventi. Sako, jog lietuviai mirsią badu.

Žmonės nelabai prijaucia, prisirašė prie lenkijos žvinių pusę sodžiaus gyventojų ir Papiškių 5 kiemai.

NetolPesankos yra miškas Ulžė, į kurį neleidžia lenkų "liesnikai" lietuvių. Sunaikina jiems indus, jei renka uogas ar ką kito, jiems patiems taip pat nemaža tenka.

Mozevičius ir Viršiumirekas, vietos gyventojai dvarininkai, kurie labai spaudžia lietuvius, nepaklausius kam nors lietuvių, jie žada atėjusiems lenkams skųsti ir įpilt jiems.

AMERIKOS AUKOS LIKUKUSIEMS LIETUVOJE.

Atiduodamas nuoširdu ačiu Vilniškių ir Kauniškių už prisijustas aukas, pranešu, kad gautus pinigus: 35273 kronas nuo Tautos Fondo, per išdininką J. Milianeką, pasiunčiau sulgy jo nurodymo: 7040 kronų Kauno komitetui nukent. del karo šelpti ir 28233 kronas per 4 skyrius Vilniaus komiteto nukentėjusiems del karo šelpti pirmininko A. Smetonos vardu.

546 kronos 18 or. nuo Argentinos Lietuvių draugijos nuk. del karo lietuviams šelpti per drag. pirmininką A. Juėių (Buenos Aires).

670 kr. nuo Kenoshiaus suvienytų dr-jų nuk. del karo šelpti, per išdininką A. Kvedarą: 322 kr. 50 or. nuo Sv. Kazimiero parapijos parapijonų Londone, par kun. K. Matulaitį: 2250 kr. nuo antro apskričio susivienijimo lietuvių Amerikoje per pirmininką apskričio F. Bražulį taipgi pasiūstos šios visos sumos A. Smetonos vardu.

371 kr. nuo Tėvynės Gelbėtojų Draugijos Waterbury per Draugijos pirmininką K. Razmontą.

92 kr. nuo Lietuvių Piliėčių Kliubo Amsterdame, per sekretorių kliubo A. Lukšį ir 482 kr. nuo P. Bortkevičiaus, pastarosios (trjs) sumos pasiūstos Vilniu Dr. J. Basanavičiaus vardu.

Stockholmo Enskildo bankos pakvitavimas apie minėtų pinigų pasiuntimą laiku išsiuntinėjau šių pinigų siuntėjams. Jeigu kas iš paminėtų čia žmonių negavo nuo manęs kvitų, prašu pranešti tuojau išsiųsiu kvito dublikatu.

20-VII-17 gavau iš Amerikos, turbūt Centro Komiteto nuk. del karo šelpti 27556 kr. Nesulaukdamas jokio pranešimo, minėtus pinigus pasiunčiau Vilniu Smetonos vardu, per 3 skyių. Pakvitavimui apie pasiuntimą pinigų bus tuojau pasiūsti šių pinigų siuntėjams, pranešus savo antrašą. Gauti pinigai nuo šių žmonių dar nepasiūsti delei nenurodymo antrašų:

Nuo Balsio — 3 7kr. 17 or.
Nuo Stepulionio 57 kr. 62 or., Pr. Gudo — 29 kr. 74 or., K. Bražio — 17 kr., J. Sakalauskos 31 kr. 20 or., K. Razmontos 185 kr., K. Razmontos 371 kr., A. Vilko 185 kr., 87 or., J. Salčiaus 630 kr., Kavaliausko 51 kr., P. Šimaičio 55 kr., 75 or., K. Bražio 33 kr. 46 or.

Nanurodyta nuo ko ir kam persiūsti gauta 150 kr. ir 200 kr. Kitos visos prisiūstos sumos pasiūstos ir laiku pasiūsti pranešimai apie persiuntimą pinigų siuntėjams jų.

Centralio Komiteto ingaliotinis
Jonas Aukštuolis.
Stockholmas 7-XII-17.

Aukuojuojantieji gerb. kun. Laukaičio prakalbese bus žinomi visoje Lietuvoje. Kas aukavo \$5.00 ir viršaus, tepaduoda čianykštį adresą ir išskur klles iš Lietuvos.

Mootes' Front Leak

BEREIKALINGAS IŠGASTIS.

Vartodamas fontaninę plunksną, praeilins visus nesmagumus ir išlaisdas.

Jų kainos: \$2.50, \$3, \$3.50, \$4, \$5 ir augičiau.

Užisakyk šiandie, gausi Lietuvos žemlapi dykai.

"DARBININKAS"
244 W. Broadway,
South Boston, Mass.

MES PATARIAME GATAVAS KOMBINACIJAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE.

Lietuvos-Amerikos Pramonės Bendrovė apsiima pristatyti jųsų giminėms ar draugams Lietuvoje, kurią tik norite, čia paduodamųjų kombinacijų nurodytomis kainomis. Tas mokescnis uždengia lėšas siunčiamųjų dalykų, bakšą, visus iškaščius dedant į bakšą, apsauga, nusiuntimą ir pristatymą į Lietuvą. Daiktų gerumą ir svarumą pilnai garantuojame. Pasirūpink vieną, ar tiek, kiek tik nori kombinacijų. Nuplėšęs išpildyk apačioje šio lapo esančią blanką ir sykiu su money orderiu ar čekiu pasiųsk mūsų adresu. Tai ir viskas, ką turi daryti. Visą kitą darbą atliks pati Bendrovė. Gausi kvitą už savo pinigus tuojaus, o kuomet bakšas bus pristatytas tam, kam siunti, į Lietuvą, gausi kvitą su parašu to asmens, kuriam mums liepsi bakšą pasiųsti.

No. 1. Kombinacija už \$10.

- 5 svarai ryžių.
- 5 šmotai mūlo.
- 10 svarų kondensuoto pieno.
- 1 tuzinas špulių siulų.
- 2 pakeliai adatų.
- 5 svarai cukraus.
- 5 matkai vilnonių siulų.

No. 2. Kombinacija už \$15.

- 10 svarų lašinių.
- 10 svarų smalčiaus.

No. 3. Kombinacija už \$20.

- 5 svarai cukraus.
- 10 svarų kondensuoto pieno.
- 5 svarai smalčiaus.
- 6 svarai jautienos.
- 10 šmotų mūlo.
- 1 tuzinas špulių siulų.
- 2 pakeliai adatų.
- 10 svarų miežinių kruopų.
- 1/2 svarų pipirų.
- 5 matkai vilnonių siulų.

No. 4. Kombinacija už \$25.

- 12 svarų lašinių.
- 5 svarai smalčiaus.
- 6 svarai jautienos.
- 10 šmotų mūlo.
- 10 svarų kondensuoto pieno.

No. 5. Kombinacija už \$50.

- 12 svarų lašinių.
- 10 svarų smalčiaus.
- 15 svarų cukraus.
- 6 svarai jautienos.
- 10 svarų fasolių.
- 30 svarų kondensuoto pieno.
- 20 šmotų mūlo.
- 2 tuzinai špulių siulų.
- 2 pakeliai adatų.
- 10 svarų ryžių.

No. 6. Kombinacija už \$75.

- 24 svarai lašinių.
- 50 svarų smalčiaus.
- 20 šmotų mūlo.
- 48 svarai kondensuoto pieno.
- 12 svarų jautienos.

No. 7. Kombinacija už \$100.

- 36 svarai lašinių.
- 12 svarų jautienos.
- 25 svarai smalčiaus.
- 48 svarų kondensuoto pieno.
- 20 svarų cukraus.
- 25 svarai ryžių.
- 10 svarų miežinių kruopų.
- 24 šmotai mūlo.
- 6 svarai kavos.
- 2 svarai arbatos.
- 4 tuzinai špulių siulų.
- 1/2 tuzino pakelių adatų.
- 10 matkų vilnonių siulų.

No. 8. Kombinacija už \$200.

- 72 svarai lašinių.
- 100 svarų smalčiaus.
- 25 svarai ryžių.
- 48 svarų kondensuoto pieno.
- 25 svarai cukraus.
- 48 svarai jautienos.
- 24 šmotai mūlo.
- 5 svarai kavos.
- 2 svarai arbatos.
- 4 tuzinai špulių siulų.
- 1/2 tuzino pakelių adatų.
- 1 svaras maišytų pipirų.
- 10 svarų fasolių.
- 10 matkų vilnonių siulų.

Siųsdami užsakymą viršminėtoms kombinacijoms parašykite kombinacijos numerį kurį norite siųsti ir indėkite čekį arba money orderį vardu Lithuanian-American Trading Company.

Laiškė parašykite aiškiai vardą ir adresą kur siunčiama Lietuvoj, taipgi jųsų vardą ir adresą kad galėtume pasiųsti jums pakvitavojimą už jųsų pinigus, o vėliaus pakvitavojimą iš Lietuvos kuomet, bus pristatyta tam kuriam siunčiama į Lietuvą.

Adresas:

LITHUANIAN AMERICAN TRADING CO.,
6 West 48-th Street, New York City.

Nėra jokio nuostolio. Viskas yra pilnai apsaugota ir jei bakšas pražūtų arba susidaužytų, jųsų pinigai bus sugrąžinti. Tai garantuoja Lietuvos-Amerikos Pramonės Bendrovė.

(Apgarsinimas)

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS KAMPELIS.

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS PIRMININKUI SUGRĮŽUS.

Tiesiok iš Lietuvos parvyko Amerikon Lietuvos Atstatymo B-vės pirmininkas g. R. Karuža. Jis parvežė daugybę žinių apie Lietuvos vaiciją ir tvarką.

Lietuvos valdžia yra gana tvirtai susiorganizavus. Tvarka šalyje įvesta perdēm, kur lietuviai valdo. Nuo plėšikų šalis apvalyta. Kuriama valdžios įstaigos, įtaisomos mokyklos. Lietuvių yra 22 gimnazijos, daugybė pradinių mokyklų. Į mokyklas trūksta mokytojų. Visur valdininkai lietuviai. Tvarka demokratinė ir elgimasis valdininkų demokratinis draugiškas.

Gynimuisi suorganizuota Kariuomenė ir Milicija. Kariuomenė gina Lietuvą nuo lenkų ir bolševikų, gi milicija atlieka policijos pareigas. Lakūnai esą labai drąsūs, artilerių smarki, trūksta kariuomenėje oficerių.

Ekonominis gyvenimas normalis. Kaimuose maisoto netrūksta, tik trūkumas miestuose. Darbų yra labai daug ir dykų rankų nėra. Komercija pradeda plėtotis. Žydai ima viršų pirklyboje. Išdirbyste organizuoja fabrikus. "Nemunas" (buvęs Rekošo fabrikas Kaune) organizuojamas Lietuvos Atstatymo Bendrovės. Pama-

tinis kapitalas 5,000,000 auksinų. Dar keli dideli fabrikai atstatato. Tilmano fabriką valdžia paėmė savo reikalams. Bankai yra didesniuose miestuose. Valsitybės Bankas ir Pramonės turi pamatinio kapitalo 5,000,000 auksinų. Vieną milijoną auksinų valdžia padėjus, vieną vietos žmonės sudėjo, o tris milijonus auksinų L. A. B-vė paėmė. Koperacijos tveriasi perdēm visą Lietuvą ir jungiasi į vieną sąjungą visos Lietuvos kooperatyvai. Vedimui darbo yra kooperacijos rėmimo departmentas prie Parmonės Ministerijos.

Teatrai tveriasi Kaune ir kituose didesniuose miestuose. Remiama dailė valstybės įiegomis.

Lietuvos rubežiai dar nenustatyti. Lenkų užėmimas Vilniaus neturi jokios svarbos. Gardino gub. dalis ir Suvalkų miestas su apielinėmis priklausa Lietuvai nors už demarkacijos linijos.

Baltgudžiai eina su Lietuvisiais ir jie dedasi prie Lietuvos ir bijo lenkų jungo ir kovoja su jais. Žydai už Laisvą Lietuvą perdēm visą pasaulį ir prieš lenkus. Latviai su lietuvisiais santaikoje. Bolševikai nesiveržia Lietu-

von delto, kad neturi pajiegu; kariuomenė atsiūsta pasiduođa ir nekariauja kaip tik sužino, kad lietuviai už savo tautos liuosybę kovoja. Prųšų Lietuva prisideda prie Didėsės Lietuvos. Klai-pėda, Tilžė ir kiti miestai vadinasi save Lietuvos miestais. Vokiečiai dedasi prie Lietuvos su noru, bet ne prie lenkų.

Lietuvoje trūksta įvairių manufaktūros produktų, materijų, geležies ir įvairių iš geležies daiktų, mašinų ir tt. Trūksta amatninkų ir profesionalų.

Reikia daugiau už-vis pinigų tveriančioms istaigoms remti ir aprūpinti jas reikalinga žalia medžiaga ir įrankiais.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė jau didelį darbą padarė ir toliau dirbs. Kas dėsis prie Lietuvos Atstatymo Bendrovės, tas dėsis prie rėmimo Lietuvoje pramonės, komercijos ir ekonominio gyvenimo abelnai.

Istojant reikia pasipirkt nemažiau 5 šėrai, šėras \$10. Už pinigus išmokama dividendai, šėrai auga vertėje.

Exportuoti tuoj reikalinga prekių į Lietuvą nemažiau, kaip už \$10,000,000. Tai atliks Lietuvos Atstatymo Bendrovė.

Dabar stokite prie Lietuvos Atstatymo B-vės ir užtikrinkite sau didelį pelną ir saugumą pinigams.

Adresas:
LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ,
320 FIFTH AVE., NEW YORK, N. Y.

"DARBININKO" KAINA IKI NAUJŲ METŲ \$3.00 METAMS; UŽSIENYJE \$4.25. PASISKUBINKITE UŽSIRAŠYTI IR ATNAUJINTI, NES NUO SAUSIO 1 D. 1920 PRENUMERATOS KAINA BUS \$3.50 METAMS; UŽSIENYJE \$4.75.

L.D.S. NEW YORKO IR NEW JERSEY'S APSKRIO VALDYBOS ADRESAI.

Pirm. — J. Pelutis,
88 Warwick Str.,
Newark, N. J.
Vice-pirm. — A. Mierninkas,
10 Harrison St.,
Paterson, N. J.
Išdininkė — O. Nevulintė,
117 New York Ave.,
Newark, N. J.

Organizatoriai: —
J. J. Lindvinaitis,
Box 411,
Linden, N. J.
A. Kazlas,
85 Prospect St.,
Newark, N. J.
A. Gerulaitis,
177 Diekes St.,
Kearney, N. J.
Prot. Rašt. — A. J. Dymta,
112 Berry St.,
Brooklyn, N. Y.

AUSROS VARTŲ M. D. DRAUGYSTĖS VALDYBOS ADRESAI. ATHOL, MASS.

PIRMININKAS — J. P. Andrillunas,
20 Pine Str., Athol, Mass.
VICE-PIRM. — J. Stonis,
23 Charles Pl., Athol, Mass.
PROT. RAŠT. — A. Rolis,
23 Charles Pl., Athol, Mass.
FIN. RAŠT. — V. Matulis,
Windsor House, Athol, Mass.
TREKIAS RAŠT. — St. Vidugiris,
20 Pine St., Athol, Mass.
KASIERIUS — P. Puščius,
35 Pine St., Athol, Mass.
KASOS GLOBĖJAI A. Indrillunas,
92 Fern St., Athol, Mass. ir
K. Markevičius,
204 Freedom St., Athol, Mass.
Ausros Vartų M. D. Draugija lanko susirinkimus kas pirmą utarninką mėnesio 7:30 val. vakare savo svetainėje.

"DARBININKO" IGAJIOTAS AGENTAS.

Šiuomi pranešam Grand Rapids, Mich. ir apelinėks lietuviams, kad JUOZAS MARGELIS įgaliotus užrašėnėti laikraštį "Darbininką" ir priimnėnėti apgarsinimus. Jo adresas: JUOZAS MARGELIS, 544 Myrtle St., Grand Rapids, Mich.

RUSIJOS RUBLIAI!

Pas mane galima gauti netikrų popierinių pinigų. Jie taip gerai padaryti, kad sunku atskirti nuo tikrųjų. Tokie pinigai reikalingi teatrų lošiant arba kas nori pasidžiaugti turtingumu.

Kas nori tokių pinigų klauskit per laišką įdėdami krasos ženklelį. Adresuokite:

K. J. Intas,
P. O. Box 73, Chicago, Ill.

PAIEŠKOJIMAI IR REIKALAVIMAI.

Ar norite greit parduoti, pirkti, surasti? Jeigu taip, tai siųskite tuojaus į "Darbininką" pridėdami ir dolerinę. Garsintis "Darbininke" apsimoka.

Už vieną sykį50c.
Už tris sykius\$1.00

Paieškau P. Juodka, Kauno rėd., Salako par., Biržinių kaimo. Meldžiu atsišaukti, nors iš giminių ar pažįstamų.
J. Juodikas,
Chinese Charbin
Post restante China.

Paieškau pažįstamų Antano Galinio ir Anielkos Piniulienės. Jie visi yra Vilniaus gub., Trakų pav., Semiliškių valčiaus, Pagendų kaimo. Malonėkit patys arba kas žino apie juos pranešti šiuo antrašu:
A. Vaičekavičius,
40 St. James St., Norwood, Mass.

REIKALINGI AGENTAI Lietuvių Spaudos Bendrovėi, kurie galėtų rinkti spaudos darbus iš visų kolonijų nuo svetimaucių ir lietuvių. Užmokestis gera. Atsišaukite:
Lietuvių Spaudos Bendrovė,
(Lithuanian Printing Co.)
6400 Superior Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Paieškau savo vyro dėdžių Juozo ir Konstantino Kurų ir pusbrolio Stasio Ramanausko, gyvenančių Amerikoje. Mano vyras paeina iš Suvalkų gub., Zapiškių par., Vilimų kaimo. Meldžiu atsiliepti patįs arba kas kitas, nes aš turiu svarbų reikalą. Jau 5 metas kaip susirašiau su S. Ramanausku. Mano adresas:

Marjona Kuras,
54 Carlton Terrace, Swansea
S. Wales.

Aš Ignas Kaikūnas, iš Vilniaus rėd., Trakų pav., Nemažųjų parapijos, paieškau savo pusbrolio Vinco Kaikūno, švogerio A. Ramanausko ir draugų M. Žemino ir kitų. Meldžiu atsišaukti arba kitiems apie juos pranešti šiuo antrašu:

J. Kaikūnas,
Oldbrook Vlusktoord
Legerplots Camp 1 Holland.

Pabėgo moteris Gertruda Gasparavičienė (Ramanauskaitė) Kražių par., Linkiūčių kaimo su Petru Baniuliū Salamiesčio par., Gumblių kaimo. Išpardavus gyvulius pasiėmė \$80.00 pinigais. Kas apie tokią sužinotų ir praneštų man — būčiau labai dėkingas.
Adomas Gasparavičius,
78 Exchange St., Athol, Mass.

Paieškau brolio Jurgio Mielkaus, Suvalkų rėd., Punsko par., Sveniūčių kaimo; 17 metų kaip Amerikoje; turi kaktuje ženklą (perpautą). Kas apie jį žinote, malonėkit pranešti arba jis pats teiksisi atsišaukti sekančiu antrašu:

Magd. Mielkiūtė,
731 W. Lexington St.,
Baltimore, Md.

Paieškau savo draugės Petronelės Moeckienės Kauno gub., Raseinių apskr., Jurbarko par., Dargaitėlių dvaro. Jei kas žino ar ji pati malonėkite atsišaukti šiuo adresu.

14 Ninth St.,
Monika šneiderienė,
E. Cambridge, Mass.

Paieškau Uržulės Vasilaitės Kauno gub. Šiatlių pav. Užmičių par. Žaberių kaimo tris metai atgal gyveno Worcester, Mass., o dabar nežinau kur.
Liudvika šidlauskiūtė
877 Cambridge St., Cambridge, Mass. (9)

Puikiausias Automobilius su 7 sėdyimis .PASIVAŽINĖJIMUI. Del vestuvių, krikštynų ir išvažiavimų.

MARTINAS VALIULIS
16 Tignor St., So. Boston, Mass (31)

KAD BUT GRAŽŪ.

Vartok tą mostį, ji padarys veidą TYRŪ, SEKAISTŪ IR BALTA. Prashalna šlakus ir spuogus nuo veido. Padaro minkštą ir baltą odą. Kaina dėvėtės 75c. ir \$1.00. Pinigus galima siųsti popierinį dolerį arba stampomis.
Distributor Wilbert Co.,
P. O. Box 772, Waterbury, Ct.

VIETINĖS ŽINIOS.

SVEČIUOSE.

Lietuvos Vyčių 17 kuopa iš So. Bostono dalyvavo Montello Mass. iškilmėse.

Panedelyje Darbininkų dienų 17 kuopos Vyčiai buvo nuvažiavę į Montellojį ir parapijos pikniką.

Malonei laiką praleido ir savo draugiškumo pavyzdžių kaip kurinios nustebo kuomet prie valgio susėdo apie 40 Vyčių su savo gerb. kleb. Kun. K. Urbonavičių ir kitais gerbiamaisiais svečiais kunigais ir svečiškiais.

Kalbėjo gerb. Klebonas ir bostoniečiai vaikinai ir merginos p. M. Žukauskaitė, Z. Gurkliute, Muraška. Visoko menedžeriumi buvo p. J. Gli-neskas.

Jaunas Vytis.

A. L. R. K. S. 21 kp. susirinkimas bus nedėlio 7 d. rugsėjo bažnytinėje svetainėje So. Boston'e Susirinkimas labia svarbus, ateiškite visi nariai ir atsiveskite naujų narių prisirašyti.

Valdyba.

Bostono streikuojančių aktorės ateinančių penedėlių Arlington teatre vaidins "Equity Revue."

Kai kuriuose miestuose mėsa atpigė, Bostone kainos tos pačios ir sakoma, kad dar kilsi-anchios.

Bostono majoras Peters valstijinei strykarių kompanijai pasakė, kad Bostono strykari-rius turi paimti valdyti ir o-peruoti miestas.

Prohibicija jau sutapė Bos-tonui \$25.000. Pataisos namų ant Dear salos užleikymas ant minėtos sumos sumažėjo.

Ateinančios nedėlios vakare Lietuvių salėje bus Mechanikų ir Mašinistų Bendrovės prakalbos. Bus kalbama apie organizavimąsi amatninkų i bendrovę.

ATSIĖMĖ AUKĄ.

Bendrame aukų rinkime So. Bostone atsitiko nepaprastas dalykas. Pirmu kartu tarpe Amerikos lietuvių aukotojas atsiėmė savo aukų. Tuomi pasižymėjo, kaip mums pranešta iš komiteto, bankininkas Juozas Kavaliauskas. Jis buvo čekiu aukavęs \$200 ir žadėjo dar duoti. Sako, kad del to atsiėmė, kad pas jį surinkti pinigai nebuvo padėti.

Antras incidentas tai su Labdarybės Dr-ja del salės. Dabar valdyboj ir board-direktorai yra socialistai ir labai priešingi tam darbiui. Pereitą sėdą i Labdarybės Dr-jos susirinkimā buvo paprašyta, kad Komitetui salė būtų duodama visokiems reikalams, o su atlyginimu palaukti iki darbas bus užbaigtas. Didžiama narių tam pritarė, bet raudonieji pagatavi ant sienų lipi besiginėdami. Besiginėjant, ir daugumai pritarus, tai leletas socialistų išėjo iš susirinkimo. Tuomet pirmintinkas apreiškė uždara susirinkimā. Nariai tam pasipriešino. Daėjo iki to, kad policijos atsirado.

Rugpjūčio 24 d. ant Čap-liko ūkės Hudson, Mass. bu-vo LDS. Naujosios Anglijos išvažiavimas. Privažiavo iš visos apielinkės svečių tiek, kad nors ūkė didelė, bet vi-sur matėsi žmonių pilna. Pačiame įsijudiniame apie 4 val. po pietų užėjo smar-kus lytus ir visus suvarė i pastogę, kur viskas apmirė. Tuomet jau nesimatė šyp-sančio jaunimo, o tik girdė-josi kalba apie grįžimą i na-mus. Siaučianti audra su-laikė kitus net iki 8 val. va-karo.

Išvažiavimas būtų nusise-kęs kopuikiausia, jei ne ly-tus. Hudsono LDS. 56 kp. nariai tvarkant kuopos pir-mininkui p. J. Palaimai ir rašt. p-lei O. Kazakevičiutei buvo smarkiai prisirengę priimti svečius. Jie beveik vieni užėmė vietas ir dirbo išsiujuose.

Sau i talką pasikvietė ke-lias sąjungietes, kurios savo sumanumu, apskurumu la-bai daug prigelbėjo.

Nors išvažiavimas iš prie-žasties lytaus nenusisekė, bet vis-gi liks keliata desėt-kų dol. pelno.

Buvęs.

STASĖ NORBUČIUKĖ NUMIRĖ.

Aleksandro Norbuto duk-tė 15 metų amžiaus mirė pėtynčios ryte 5 d. rugsėjo. Palaidojimas bus panedėly-je 8 d. rugsėjo apie 9 val. ryte šv. Petro lietuvių R. K. So. Bostono parapijos baž-nyčioje.

A. a. Stasė buvo gera ka-talikė ir gabi lietuvaite. Da-lyvavo visuomeniškame vei-kime. Buvo Marijos Vai-kelių Draugijos iždininkė. So. Bostono nedėlinėje mo-kykloje buvo mokytoja ka-techizmo. Taip-gi buvo "Aušrinės" administrator-ka. Mirė nuo vidurių džio-vos perkentėjusi keletą ope-racijų.

Teilsis ramybėje.

F. V.

Rugsėjo 7 d. 7:30 val. va-kare Lietuvių Mašinistų ir Mechanikų Bendrovė rengia svarbias prakalbas. Bus žymūs kalbėtojai. Apart kalbų bus parodyta daug naujų išradimų. Beto bus plačiai išaiškinta viršminė-tos bendrovės tikslas ir bus kviečiami prisirašyti prie jos.

Šios prakalbos bus Lietu-vių Salėje kansas E ir Sil-ver Sts.

Širdingai kviečia

Komitetas.

PRANEŠIMAS

Arthur Barry Co. įgaliojė F. G. Kateivą už salės vedėją (man-ager) del patarnavimo pardavime American Truck and Trailer Corp. šėrų, kurie dabar dar gau-nami už labai pigią prekę ir i trumpą laiką gali atnešti labai didelį uždarbį. Jų galima gauti pas F. G. Kateivą po \$1.25 už vie-ną šėrą. Deeli platesnių informa-cijų kreipkitės laišku i Pittsburgo ofisą adresuodami:

F. G. Kateiva, 307 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa. (Apgarsinimas 9)

(apgarsinimas.)

ISMINTINGAS KYNIETIS.

Anglas sako, "kaip einasi?" egiptietis pašveikina jus klaus-damas: ar gausiai prakaitauja-te?" bet ismintingiausias ky-nietis, kuris sveikina jus šitap: "ar jūsų pilvas geroje tvarko-je?" Geras pilvas reiškia to-bula sveikatą ir delto toks pa-sveikinimas išaena iš paties jausmo. Ir jei kenti dėlei vi-durių suirutės, užketėjimo, ne-virškinimo, galvos skaudėjimo, nemiegos, nervotumo ir tt., Trinerio Amerikinis Elikisiras iš Kartaus Vyno tai tinkamiausia gyduolė. Tas vaist-s išvalo žarnas, padeda virš-kininti ir paaiškina apetitą. Jis ir gelbsti greit ir skanus. Ga-lite jį gauti pas savo aptieki-ninką. Ir taipgi pas jį galite gaut Trinerio Linimento, iš-tikimiausias vaistas nuo reu-mato ir neuralgijos skaudulių pasitempimų, sutinimų ir tt. — Joseph Triner Company, 1333-43 S. Ashland Ave. Chi-cago, Ill.

DIDŽIAUSIAS KONCERTAS!

Bus RUGSĖJO-SEPTEMBER 7 D., 1919 L. UKĖSŲ KLIUBO SVETAINĖJ, 25 CAMDEN ST., W. LYNN, MASS.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Rengia

ŠV. PETRO BAŽNYTINIS CHORAS.

Apart choro dalyvaus šie solistai: p-lės E. Narinkevičiūtė, S. Motiejūnaitė, E. Kohanskiūtė, K. Švagždžiūtė; pp. J. Varaitis, K. Vasiliauskas ir D. Antanavičius. Taip-gi jie suda-rys duetus ir kvartetus po vadovyste p. M. KARBAUSKO.

PELNAS EIS I VARGONŲ FONDA.

IŽANGA 35 CENTAI.

RENGĖJAI.

PILNŲJŲ BLAIVININKŲ VAKARAS

BUS

NEDELIOJ, RUGSĖJO-SEPT. 21 D., 1919

Rengiamo

PRAKALBOS IR KONCERTAS BAŽNYTINĖJE SALEJE, FIFTH ST., SO. BOSTON, MASS.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Kalbės gerb. kunigai: J. J. JAKAITIS, Worcesterio klebonas ir K. URBANAVYČIUS vietos klebonas.

Didžiausią dalį programo užpildys šv. Pe-tro Bažnytinis Choras po vadovyste p. M. Kar-bausko. Beto dalyvaus septyni solistai ir vie-na smuikininkė. Dedama visos pastangos, kad vakaras būtų kopuikiausias. Malonėkite visi ateiti. Pusė pelno eis vargonų fondu.

IŽANGA 15 CENTŲ.

RENGĖJAI.

(6-11-16-20)

KONCERTAS

Rengia

ŠV. PETRO LIET. BAŽNYTINIS CHORAS

RUGSĖJO-SEPT. 13 D. 1919

LIETUVIŲ KOOPERACIJOS SALEJE,

26 LINCOLN ST., BRIGHTON, MASS.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Programoje dalyvaus visas choras ir šie solistai: p-lės E. Narinkevičiūtė, E. Kohanskiūtė, S. Motiejūnaitė ir K. Švagždžiūtė; pp. J. Va-raitis, K. Vasiliauskas ir D. Antanavičius, va-dovaujant p. M. KARBAUSKUI.

Tai bus puikiausi soliai, duetai, kvartetai ir mišrūs balsai.

Dainuos naujas patrijotiškas ir linksmas dainas, kurios tikrai sužavės visus. Todėl visus vietas ir apielinkės lietuvius ir lietuvaite kvie-čiame skaitlingai ateiti.

Pasiskubinkite pasipirkti tikieta, nes jau baigiame išparduoti. Jų galite gauti pas p-lę V. ŠAULAITĖ. Kaina 35 ir 50 centų.

(6-9-11-13) Širdingai kviečia RENGĖJAI.

VIENTAS IŠ GERIAUSIŲ LIETUVIŲ GRABORIŲ

PETRAS AKUNEVIČIUS.

Suteikia mandagų paskutinį patarnavimą kiekvienam.

Taip-gi išrendavoju auto-mobilius vestuvėms, krikš-tynoms ir taip draugiškiems pasivažinėjimams.

OFISAS 258 Broadway, Tel. S. B. 381.

GYVENIMO VIETA: 702 E. Fifth St.,

Tel. S. B. 1525-M.

SOUTH BOSTON, MASS.

Jeigu nori, kad raštas atrodytų gerai — vartok geriau-sios išdirbystės plunksną "Moore."

Galima gauti "Darbininke." Jų kaina: \$2.50, \$3.00, \$3.50, \$4.00, \$4.50, \$5.00 ir aukščiau.

Jeigu nepatiks, už 10 dienų sugrąžink mums, o mes grą-žinsime pinigus.

Užsakymus siųsdami adresuokite:

"DARBININKAS,"

244 W. Broadway,

So. Boston, Mass.

Pasekme po 20 dienu arba gražiname jums pinigus.

PADARA TIRŠTA, RAUDONA KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERYS.

Turedamas sunaikinta Sveikatą ir Spėkas; ture-damas neaišką mintį ir nusilpnėta kūną; pasibodis imant vaistus del padidina veikimo ir vaistus svaitinan-čius, bandyk Nuga-Tone perstikrė kaip greitai laiku jau-sei visai nauju žmogū! Devynes iš deimtos visu žmogaus ligų, tokių kaip blogas apetitas, negruomulavimas vidurių, gazai ir ištuštis, užkėsimas skilves, tulžinis, anemija, kankinimai reu-matizmo, skausmai galvos, neuralgija, stokas energijos, nusilp-nėjimas nervu ir negalėjimas mieguoti, paėma nuo stoka nervu pajūgos, skaito vandeniuoto kraujo ir neužtektinos cirkulacijos kraujo.

Koėna dalis kuno ir koėna juo veikime remiasi ant nervu pajūgos, kurios didžiausė ušlaka geram stovėje pilvą, jėkmas, inkstus ir grobus, širdes plakimo, kraujo cirkulavimo. Nuga-Tone yra labai protingas gydymas nuo nusilpnėtu nervu ir abelo sunaikinimo kuno. Kodėl? Todėl kad jie yra sutaisyti iš aštoniu brangiū, sveikata duandanū sudėtinū vaistu, rekomenduoti ir nurodytu per garaisnū Gydytojus. Yra jie ypatingai maistingi i Geležė ir Fosforą-maistas del Kraujo ir Nervu. Nuga-Tone priduođa gyvybe jėkoms, pastiprin grobus teip, jog je tušinase reguliariškai. Atgravin inkstus, išvara laukui mudines atmatas. Nėra daugiaus gazu ir supulimo, nėra smir-dančio kvapo ar apvilkto liežuviū! Nuga-Tone duos jums stebuklingą apėtitą, gėrą gruomulavimā, tvirtus nervus ir kieta pastiprintā miegā. Nuga-Tone sustiprin kraujo ir pasėrėnis cirkulavimo jo priduos raudo-numo veidiū ir žėbumā akiems! Nuga-Tone padara tvirtus, rustus vyrus ir sveikesnes ir puikesnes moteris. Nuga-Tone netalpin savj jėku migdamū ar daromu paprėte vaistu. Sudėti jie yra parankiam pundelei. Yra apvilkti cukrum, pirmano skonj ir vartuoti galėma be jokio neparankumo. Bandyk juos. Rekomenduoi visiems sava protėloms.

MUSŲ ABSOLUTIŠKA CVARANCJA: Prekė Nuga-Tone yra vienas (\$1.00) deleris už bonkute. Koėna bonkute talpna devynios deimtyms (90) piluliū, arba vieno mėnesi gydymo. Galėte pirkti šėles bonkutes, arba šėsius mėnesius gydymo už penkius (\$5.00) dolerius. Imk Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienu ir jeigu ne busi uėganėdintas pasėkmiū, sugrāžink bonkute ir pilsus, o mes umai sugrāžinsme juos pinigus. Negalite prapudyti vienā centa. Mes imame rizikā.

PRISIUSK SAVA PASTELIAVIMŲ ANT TUO KUPONA.

National Laboratory, L. 22-537 South Dearborn St., Chicago, Ill.

Gerbiameji: Idedu šionais \$..... ir medžiū prisūsti man..... bonkū Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir numeris.....

Miestas..... Valstija.....

JATUL'S ŠEIMYNIŠKOS GYDUOLĖS.

- Apsaugojimui savo sveikatos vartokit:
Jatul's Anodia tikrai Europiško stiprumo; \$1.00
Jatul's Capsulax 50c.
Nuo užkietėjimo vidurių.
Jatul's Capudache Capsules 50c.
Rekomenduojam nuo galvos skaudėjimo;
Jatul's Cough Remedy \$1.00
Šią medicinā mes rekomenduojam nuo kosulio ir krutinės skaudėjimo;
Jatul's Ext. Stomache Bitters \$2.00
Duoda stiprumā ir taiso apėtitā prie valgio ir
Jatul's Trejanka 50c.
Sudėta iš gydančių šakniū.
Ir šimtai įvairių kitokiū gydančių žoliū galima gauti pas mus.
Visokius patarimus duodam, kas link medicinos ir svei-katos.
Reikalaujam agentų. Duodam gerā uždarbį.
Kreipkitės žemiaus padotu adresu.
Per mane galima gauti medicinū, kokiū tik pasaulyje vartojama. Reikale Tamsta, su orderiu sykiu siusk ir pinigus "Money Order"iu" arba registruota laiška adresuokit:
P. A. JATUL,
P. O. Box 2128, Boston, Mass.

Sergantieji vyrai ir moterys!

Jeigu jums nepasisekė išsigydyti nuo savo ligos, ir jūs jau beveik nustojote vilti kada nors išsigydyti, ateiškite ant examino dykai; leiskite man pažiūrėti ar aš jūsų negalesiu pagelbėti. Aš esu praktikavęs medicinoje ir gydyme per su-virš 25 meus gydymas Moteris ir Vyrus nuo Kroniškų, Ner-vo ir visokiū ligų, jums mano praktikavimas gali pagelbėti, nes aš pats ypatiškai išexaminavio jus kiekvienā sykį ateina-te pas mane. Aš jums suteiksiu geriausj šios gadynės gydymā ar elektrikos ar medicinos pagal savo spēkū. Jei-gu pagal mano nuomonės pasirodytū kad aš jūsų negalin pa-gelbėti, tai aš jūsų pinigū nenorū. Jeigu sergi, esi slab-nas arba nuvargęs, ateik su manim pasikalbėti šiandiena dy-kai.

VYRAI IR MOTERYS

Kurie sergate kroniškomis, nervų, kraujo, skūros arba ko-kia kita liga, arba jei jūsų pilvas nevirškina, skilvis ne-dirba, ar jei turi reumatizmā, skausmus nugaroje arba ku-luose, negalite valgyti, galvos skaudėjimā, viduriū sukietė-jimā, galvos sūkimā, šalėaus galvoje, nosėje arba gerklėje pasitark su manim.

NEGAIMINK DAUGIAU LAIKO.

Mano ofisai yra įtaisyti su vėliausios mados elektrikos ir medicinos įtaisymais, kurie pagelbsti kur kiti būdai nieko negelbsti. Šimtai operacijų yra išvengiama vyrams ir mo-terims vartojan i laiką vėliausios mokslo išrastus gydymo būdus. Mano kainos už gydymā yra labai prieinamos ir nė kiek daugiau kiek Tamsta gali ir norėsi man mokėti už nau-dā kuriā aš Tamstai suteiksiu. Atsimink, Patarimai ir perži-rėjimas yra dykai.

Atidėliojimai, neapsižiūrėjimai ir netikės gydymas yra pa-vojingi. Ateik tuojau pas mane jei tu reikalauji pagelbos gerai prityrusio ir pilnai prisirengusio gydytojaus.

DR. MORONEY

673 Washington St., arti Boylston St., pirmos durys nuo Gaety Teatro. BOSTON, MASS.

Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakare Nedėlienis ir šventėmis 10 ryte iki 2 po pietų

PIRK VAKACIJOMS Turėdamas fontaninę plunksną, galėsi be vargo susirašyti visus išpuzdžius, o net ir laiškus. Jų kainos: \$2.50, \$3, \$3.50, \$4, \$5 ir auščiau. Užsisakyk šiandie, gausi Lietuvos žemlapi dykai. "DARBININKAS" 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LAI GYVUOJA LAISVA LIETUVA!

Tikų dabar išėjo iš spaudos paveik-las 15X20 labai gražiai atspausdintas 7 spalvose.

"LAI GYVUOJA LIETUVA"

šį paveikslą turėtų koėnas lietuvis įe-gyti, kaina 50c. Taipgi reikalaujame agentų juos pardavinėti visose ltu-viškose kolonijose. Adresuokite: NATIONAL PRESS,

73 Porter Ave., Montello, Mass.

TEL. BACK BAY 4200 DR. F. MATULAITIS Ofiso valandos 1-3 P.M. 6-8 P.M. Gydo visokias ligas. Pielkicia Akliauis. 419 Boylston St., Boston, Mass.

Lietuvis Dantistas DR. M. V. CASPEB (Dr. M. V. Kasparavičius) 425 BROADWAY, South Boston, Mass. Tel. So. Boston 27. Ofiso valandos: 10-12.30 ryte 1.30-6 ir 6.30-9 P. M.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS Dantis ištraukiami ir pripil-domi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išra imų. Visā darba gvarantuojame. DR. W. T. REILLY 469 Broadway, So. Boston, Mass. Prie Dorchester St. Valandos nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 4 val. vakare

Tel. So. Boston 270 DR. JOHN MacDONNELL, M. D. Galima susikalbėti ir lietuviškai! Ofiso valandos: Ryt is iki 9 val. Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9 536 Broadway, So. Boston.

Dr. J.H. Staknevičius 276 New York Ave., kamp. Tyler St. Newark, N. Y. Ofiso valandos 9-11 RYTE TELEFONAS 9268 1-3 PO PIETŲ 6-8 VAKARE Market

Bell Phone Dickinson 3695 M Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Lietuvis Daktaras ir Chirurgas. Ofiso Valandos: Nuo 9 rito iki 5 po pietu Vakaris, Kertvege nuo 6 iki 9 P.M. Nedėliomis iki 4 po pietu.

JUS GALITE SULAIKYTI PLAUKU SLINKIMA. Dermatuga sulauka plėnu slinki-ma, pralėnis plėskimas, nėžėjima odos galvos, augina plaukus priduođa ma jėms reikalingā maista. Dermatuga padarys kad Jusū plau-ku bus tankus švelnus ir skilatus. Oda Jusū gytoje bus tyra, plėis-kanos išnyks ant visados ir plauku neslinkis daugiaus! Reikalaujant pristumite Jusū pa-tis suvis dykai išbandymū sampala. Pristuokite 10c. stampomū perim-timo lėšū, gausi išbandymū dežiute Dermatufos ir brošūras. ARGIL SPECIALTIES CO. BOX 37. PHILADELPHIA, PA.